

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი

როგორ მოვემზადოთ
მასწავლებლის საგნის გამოცდისათვის

სამოქალაქო განათლება

თბილისი

2026

@ შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი

საგამოცდო კრებული წარმოადგენს „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის“ საკუთრებას და დაცულია საქართველოს კანონით - „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“. „შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრის“ ნებართვის გარეშე დაუშვებელია ტექსტში რაიმე ცვლილების შეტანა, რეპროდუქცია, თარგმნა და სხვა საშუალებებით (როგორც ბეჭდვითი, ასევე ელექტრონული ფორმით) გავრცელება, აგრეთვე იკრძალება საგამოცდო კრებულის გამოყენება კომერციული მიზნებისათვის.

სარჩევი

შესავალი	4
სამოქალაქო განათლების საგამოცდო პროგრამა	5
ტესტური დავალებების აღწერილობა და ნიმუშები	10
რეკომენდებული ლიტერატურა	33
სამოქალაქო განათლების ტესტი და შეფასების სქემა	34

შესავალი

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გადაწყვეტილებით, შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი 2011 წლიდან ატარებს სამოქალაქო განათლების მასწავლებელთა გამოცდას. სამოქალაქო განათლების ტესტი ამოწმებს საგნის სწავლებისათვის სავალდებულო იმ ცოდნასა და უნარებს, რომელიც განისაზღვრა საგამოცდო პროგრამით.

წინამდებარე კრებულის მიზანია, სამოქალაქო განათლების მასწავლებლებს, აგრეთვე მასწავლებლობის მსურველებს გააცნოს გამოცდის მოთხოვნები, საგამოცდო პროგრამა, ტესტურ დავალებათა აღწერილობა, საგამოცდო ტესტის ნიმუში და ტესტის შეფასების კრიტერიუმები.

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი გამოცდებს 2016 წლიდან ნაწილობრივ ელექტრონული ფორმატით ატარებს. ფორმატი მხოლოდ ტესტის (და არა პასუხების ფურცლის) ელექტრონულად მიწოდებას ითვალისწინებს. აპლიკანტი დავალებას მისთვის განკუთვნილი კომპიუტერის ეკრანზე დაინახავს, პასუხებს კი ნაბეჭდ პასუხების ფურცელზე მონიშნავს ან დაწერს.

ტესტის სტრუქტურისა და თითოეული ტესტური დავალების აღწერილობის წინასწარ გაცნობა დაგეხმარებათ გამოცდის უკეთ ჩაბარებაში. ტესტირების დროს საჭიროა დავალების ტექნიკური თუ შინაარსობრივი მოთხოვნების მაქსიმალური სიზუსტით დაცვა და პასუხების ფურცელზე დაკვირვებით მუშაობა.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა - 55, ხოლო ტესტირებისათვის განკუთვნილი დრო - 4 საათი.

ვიმედოვნებთ, ეს კრებული დაგეხმარებათ, უკეთ მოემზადოთ სამოქალაქო განათლების გამოცდისათვის.

გისურვებთ წარმატებას!

მასწავლებლის საგნის გამოცდა

სამოქალაქო განათლება

2026 წლის საგამოცდო პროგრამა

სამოქალაქო განათლების საგამოცდო პროგრამა ეფუძნება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცებულ მასწავლებლის პროფესიულ სტანდარტს საზოგადოებრივ მეცნიერებებში (საბაზო და საშუალო საფეხური).

საკითხთა ჩამონათვალი	საკითხის ღაზუსტება
I. პროფესიული უნარ-ჩვევები	
<p>1. კვლევა</p>	<p>1.1. საზოგადოებრივ ცხოვრებაში საკუთარი შესაძლებლობების, ადგილისა და მნიშვნელობის გაანალიზება;</p> <p>1.2. საზოგადოებრივი ცხოვრებისათვის მნიშვნელოვანი მოვლენებისა და პროცესების ამოცნობა და მრავალმხრივი გაანალიზება;</p> <p>1.3. საზოგადოებრივი, რელიგიური, საგანმანათლებლო, სამართლებრივი, სახელმწიფო და ეკონომიკური ინსტიტუტების ფუნქციებისა და მნიშვნელობის გაანალიზება.</p> <p>1.4. დემოკრატიული პრაქტიკის ანალიზი საზოგადოების ინტერესებთან, ტრადიციებთან და ღირებულებებთან მიმართებაში.</p> <p>1.5. სამოქალაქო ცხოვრების, პოლიტიკისა და სახელმწიფოს მიზნუ-შედეგობრივი ანალიზი;</p> <p>1.6. საქართველოს პოლიტიკური ცხოვრების საფუძვლების ანალიზი;</p> <p>1.7. სახელმწიფოს კონსტიტუციური დემოკრატიის ჯანსაღი ფუნქციონირების ხელშეწყობისათვის მოქალაქეთა შესაძლებლობების შესწავლა-ანალიზი;</p> <p>1.8. საზოგადოებრივი ინტერესების განხორციელებისათვის სამოქალაქო მონაწილეობითი პროცესების მნიშვნელობის ანალიზი;</p>
<p>2. შეფასება</p>	<p>2.1. საზოგადოებრივ მოვლენებსა და პროცესებთან მიმართებაში პოზიციის გამომუშავება და არგუმენტირებულად დაცვა;</p> <p>2.2. საზოგადოებრივ მოვლენებსა და პროცესებთან მიმართებაში სხვადასხვა მიდგომისა თუ პოზიციის კრიტიკულად შეფასება;</p> <p>2.3. მოვლენების, პროცესებისა და პოზიციების შეფასებისას შესაბამისი კრიტერიუმების გამოყენება.</p> <p>2.4. კონსტიტუციის საფუძველზე მოქმედი ხელისუფლების საქმიანობაში დემოკრატიის მიზნების, ღირებულებებისა და პრინციპების ასახვის შეფასება;</p> <p>2.5. ქვეყნის დემოკრატიაში მოქალაქეების როლის, მათი პირადი პოლიტიკური და ეკონომიკური ვალდებულებების შეფასება;</p>

II. პროფესიული ცოდნა

<p>1. საზოგადოებრივი მეცნიერებების საფუძვლები და ძირითადი ცნებები</p>	<p>1.1. საზოგადოებრივი მეცნიერებების ძირითადი საგანი და კვლევის ასპექტები. 1.2. პიროვნებისა და საზოგადოების განვითარების ძირითადი კანონზომიერებები; 1.3. კულტურის არსი, რაობა და მისი მრავალფეროვნება; 1.4. რელიგია, როგორც კულტურული ფენომენი;</p>
<p>2. საზოგადოებრივ მეცნიერებებში გამოყენებული ძირითადი მეთოდები</p>	<p>2.1. მსჯელობა - ფაქტი და მოსაზრება; 2.2. ანალიზი (მიზეზ-შედეგობრივი, შედარებითი, სიტუაციური); 2.3. სოციალური სტატისტიკა და ანალიზი; 2.4. კვლევის რაოდენობრივი და თვისებრივი მეთოდები.</p>
<p>3. ადამიანის უფლებები და თავისუფლებები</p>	<p>3.1. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების საფუძვლები; 3.2. ადამიანის უფლებების განვითარების ძირითადი ისტორიული ეტაპები; 3.3. უფლებებისა და თავისუფლებების არსი; 3.4. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების კლასიფიკაცია; 3.5. ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების განმსაზღვრელი ფუძემდებლური დოკუმენტები.</p>
<p>4. კონფლიქტი და მშვიდობის მშენებლობა</p>	<p>4.1. კონფლიქტი: მისი მართვა, გადაჭრა, ტრანსფორმაცია, კონფლიქტის ანალიზის ტექნიკები; 4.2. კონფლიქტურ სიტუაციაში ქცევის სტრატეგიები და ტიპები; 4.3. მშვიდობა, როგორც პროცესი – მისი არსი და სწავლების სტრატეგიები; 4.4. ფორმალური და არაფორმალური სამშვიდობო განათლება.</p>
<p>5. მშვიდობიანი თანაარსებობა და მრავალფეროვანი გარემო</p>	<p>5.1. უმრავლესობა, უმცირესობები, მოწყვლადი ჯგუფები; 5.2. თანასწორობა და დისკრიმინაცია; 5.3. ინტეგრაცია და ასიმილაცია; 5.4. სტერეოტიპები; 5.5. ტოლერანტობა: მისი არსი და განზომილებები.</p>
<p>6. დემოკრატიის არსი და მისი ძირითადი ინსტიტუტები</p>	<p>6.1. დემოკრატიის მიზნები, ღირებულებათა საფუძვლები და პრინციპები; 6.2. დემოკრატიის განვითარების ძირითადი ისტორიული ეტაპები; 6.3. დემოკრატიული ინსტიტუტები და მათი მნიშვნელობა საზოგადოების განვითარებაში.</p>

<p>7. ძირითადი საზოგადოებრივი ინსტიტუტები და მათი ურთიერთქმედება</p>	<p>7.1. საზოგადოებრივი ინტერესები და სამოქალაქო საზოგადოება;</p> <p>7.2. საზოგადოებრივი ინსტიტუტები და სისტემები;</p> <p>7.3. სამოქალაქო საზოგადოების ძირითადი კომპონენტები: არასამთავრობო ორგანიზაციები, მედია, ინტერესთა ჯგუფები და არაფორმალური საზოგადოებრივი გაერთიანებები;</p> <p>7.4. სამოქალაქო მონაწილეობა.</p>
<p>8. მოქალაქეობა და მისი ასპექტები</p>	<p>8.1. მოქალაქეების სოციალური როლები;</p> <p>8.2. მოქალაქის უფლებები, მოვალეობები და პასუხისმგებლობა;</p> <p>8.3. მოქალაქის როლი ქვეყნის დემოკრატიაში;</p> <p>8.4. საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში მოქალაქის ინფორმირებული, დაფიქრებული და ეფექტური მონაწილეობის ფორმები.</p> <p>8.5. სახელმწიფოს კონსტიტუციური დემოკრატის ჯანსაღი ფუნქციონირების ხელშეწყობა.</p>
<p>9. გლობალური პრობლემები და მისი მოგვარების გზები</p>	<p>9.1. სოციალური დაავადებები – ალკოჰოლიზმი და ნარკომანია;</p> <p>9.2. არასრულწლოვანთა დამნაშავეობა;</p> <p>9.3. განათლება და მისი ხელმისაწვდომობა;</p> <p>9.4. დევნილები და ლტოლვილები;</p> <p>9.5. სიღარიბე და მისი დაძლევის გზები;</p> <p>9.6. მდგრადი განვითარება და მისი ასპექტები;</p> <p>9.7. არათანაბარი განვითარება და კორუფცია;</p> <p>9.8. ტრეფიკინგი;</p> <p>9.9. სახელმწიფოს ძლიერების თანამედროვე მახასიათებლები და გლობალიზაცია;</p> <p>9.10. საერთაშორისო სახელმწიფოთაშორისი და არასამთავრობო ორგანიზაციები.</p> <p>9.11. საქართველოს ურთიერთობების პრინციპები მსოფლიოს სხვა ქვეყნებთან;</p>
<p>10. სახელმწიფოსა და სამართლის განვითარების ძირითადი თეორიები</p>	<p>10.1. მმართველობა და თვითმმართველობა;</p> <p>10.2. ძირითადი პოლიტიკური თეორიები და მათი არსი;</p> <p>10.3. სახელმწიფოს ნიშნები, ფუნქციები, მოწყობა;</p> <p>10.4. სახელმწიფოს ტიპები: მმართველობის ფორმები, საზოგადოებრივი წესწყობილება და პოლიტიკური რეჟიმები;</p> <p>10.5. სამართლებრივი სახელმწიფო და მისი მახასიათებლები;</p> <p>10.6. კანონის უზენაესობა და კანონიერება;</p> <p>10.7. სამართლებრივი კულტურა;</p> <p>10.8. საერთაშორისო სამართლის სახეები</p>

	<p>(ჰუმანიტარული, სისხლის სამართალი, გარემოსდაცვითი, ადამიანის უფლებების, შრომის და ა.შ.) და მისი მნიშვნელობა;</p> <p>10.9. საქართველოში სახელმწიფოს განვითარების ძირითადი ეტაპები;</p> <p>10.10. საქართველოს სახელმწიფოს კანონმდებლობა და მისი კავშირი საერთაშორისო სამართალთან (საქართველოს კონსტიტუცია და მისი ძირითადი პრინციპები).</p>
<p>11. ეკონომიკის ძირითადი ცნებები, კატეგორიები და თეორიები</p>	<p>11.1. ძირითადი ეკონომიკური სისტემები;</p> <p>11.2. ბაზრები და მათი ტიპები;</p> <p>11.3. ფული და მისი ფუნქციები;</p> <p>11.4. ეკონომიკური საქმიანობა, ბიზნესის ფორმები, ორგანიზება და დაფინანსება;</p> <p>11.5. კეთილდღეობის არსი და მნიშვნელობა;</p> <p>11.6. საზოგადოებრივი სარგებლობის საქონელი და მომსახურება;</p> <p>11.7. სოციალურ-ეკონომიკური უსაფრთხოება და პოლიტიკა;</p> <p>11.8. პროფესიონალიზმი და ცოდნის ეკონომიკა;</p> <p>11.9. ეკონომიკური გარემო;</p> <p>11.10. სახელმწიფოს ეკონომიკური ფუნქციები.</p>

სამოქალაქო განათლების საგამოცდო ტესტით მოწმდება:

- საპროგრამო მასალის ცოდნა და მისი გამოყენების უნარი (რეპროდუცირება);
- სხვადასხვა სახით (ტექსტი, რუკა, ფოტო, დიაგრამა) წარმოდგენილი მასალიდან საჭირო ინფორმაციის გამოყოფა (იდენტიფიცირება);
- ერთი და იმავე ინფორმაციის სხვადასხვა სახით გამოხატვა (ტრანსფორმაცია);
- საპროგრამო მასალის გააზრების, ანალიზის, განზოგადებისა და ინფორმაციიდან დასკვნის გამოტანის უნარი (პროდუცირება);
- დამოუკიდებელი, კრიტიკული აზროვნების უნარი (თავისუფალი პროდუცირება).

ტესტური დავალებების აღწერილობა და ნიმუშები

○ დავალება არჩევითი პასუხებით

დავალების აღწერა – დავალებაში დასმულია კითხვა, რომელსაც ოთხი სავარაუდო პასუხი ახლავს. მათგან მხოლოდ ერთია სწორი. პასუხების ფურცელში უნდა გადახაზოთ თქვენ მიერ არჩეული სწორი პასუხის შესაბამისი უჯრა. მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს ფაქტობრივი მასალის, ცნებებისა და ტერმინების ცოდნას, მოვლენათა დამახასიათებელი ნიშნებისა და განსხვავებების, მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების, გამოვლენის უნარს. ამ ტიპის დავალებებით შემოწმდება ასევე საგნის სწავლების მეთოდის ცოდნაც. თითოეული დავალება ფასდება 1 ქულით.

გთავაზობთ ამ ტიპის დავალების ნიმუშებს სწორი პასუხებით:

- რომელი საერთაშორისო ხელშეკრულების საფუძველზე შეიქმნა ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო?
 - ა. ევროპის სოციალური ქარტია
 - ბ. ადამიანის უფლებების საერთაშორისო ბილი
 - გ. ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია
 - დ. ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენცია

სწორი პასუხი: დ.

- საქართველოს კანონი „მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ განსაზღვრავს პოლიტიკური პარტიის შექმნისა და საქმიანობის წესს. კანონის თანახმად დასაშვებია:
 - ა. პარტიის შექმნა რეგიონული ან ტერიტორიული ნიშნით;
 - ბ. პარტიის დამფუძნებელი ყრილობის ჩატარება წინასწარი ნებართვის გარეშე;
 - გ. მოქალაქე იყოს ერთზე მეტი პარტიის წევრი;
 - დ. პარტია იყოს სამეწარმეო იურიდიული პირი;

სწორი პასუხი: პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ საქართველოს კანონის თანახმად, დაუშვებელია პარტიის შექმნა რეგიონული ან ტერიტორიული ნიშნით. კანონის მიხედვით, პარტია არის არასამეწარმეო იურიდიული პირი, მოქალაქე შეიძლება იყოს მხოლოდ ერთი პარტიის წევრი, ხოლო მოქალაქეთა ჯგუფს პარტიის დამფუძნებელი ყრილობის ჩატარება წინასწარი ნებართვის გარეშე შეუძლია.

სწორი პასუხი: ბ.

- ყურადღებით წაიკითხეთ პასტორ მარტინ ნიმიოლერის ცნობილი სიტყვები:

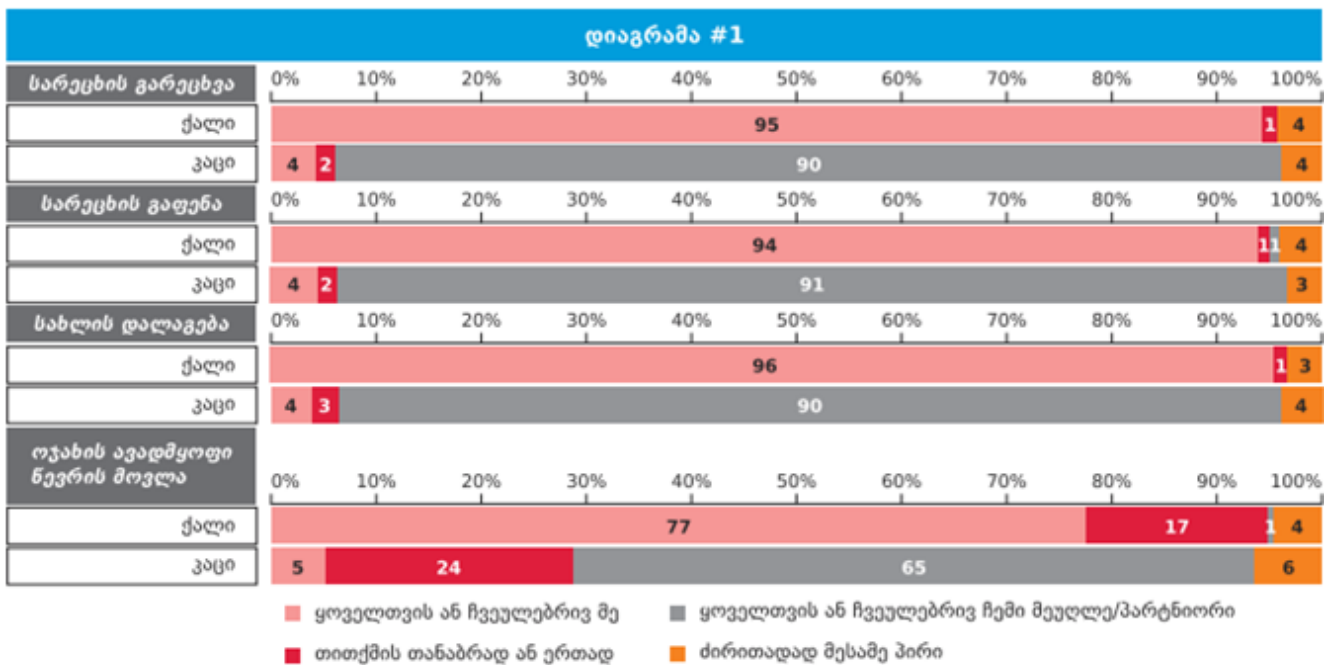
„როცა ნაცისტები კომუნისტებს მიადგნენ, ხმა არ ამომიღია, რადგან კომუნისტი არ ვყოფილვარ. ებრაელებს მიადგნენ და ხმა არ ამომიღია, რადგან ებრაელი არ ვყოფილვარ. პროფკავშირებს მიადგნენ და ხმა არ ამომიღია, რადგან პროფკავშირის წევრი არ ვყოფილვარ. კათოლიკეებზე გადავიდნენ და ხმა არ ამომიღია, რადგან კათოლიკე არ ვყოფილვარ. შემდეგ მე მომადგნენ ... და აღარავინ იყო დარჩენილი, რომ ხმა ამოეღო...“

რა არის ამ სიტყვების ძირითადი იდეა?

- ა. ნაცისტების მიერ სხვადასხვა სოციალური ჯგუფის განადგურების ფაქტის აღწერა;
- ბ. იმის დემონსტრირება, რომ სოციალურ ჯგუფებს არ ახასიათებთ ერთმანეთის მიმართ სოლიდარობა;
- გ. მოწოდება, რომ ადამიანმა უნდა დაიცვას იმ სოციალური ჯგუფის უფლება, რომლის წევრიცაა;
- დ. იმის გაცნობიერება, რომ ადამიანმა უნდა დაიცვას სხვისი უფლება, რომ თავად იყო დაცული.

სწორი პასუხი: დ

- ყურადღებით გაეცანით დიაგრამას, რომელიც ასახავს ქალისა და მამაკაცის ქცევას ოჯახში. კერძოდ, საოჯახო საქმიანობაში მათ ჩართულობას:

რომელი დასკვნა შეესაბამება დიაგრამის მონაცემებს?

- ა. საოჯახო საქმიანობას მხოლოდ ქალები ასრულებენ;
- ბ. ჩვეულებრივ, გენდერული როლები ოჯახში მკვეთრადაა გამიჯნული;
- გ. საოჯახო საქმიანობები თანაბრადაა განაწილებული ქალსა და მამაკაცს შორის;
- დ. საოჯახო საქმიანობას ოჯახში ძირითადად დაქირავებული პირი ასრულებს.

სწორი პასუხი: ბ

○ შესაბამისობის დადგენა

დავალების აღწერა – დავალება ცხრილის სახითაა მოცემული. უნდა დადგინდეს შესაბამისობა ცხრილის ორ სვეტში მოცემულ ინფორმაციას შორის. პასუხები იწერება პასუხების ფურცელში განთავსებულ ცხრილში. მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს ფაქტობრივი მასალის ცოდნას, მისი გამოყენების უნარს, ინფორმაციის კლასიფიცირების, მისი გარკვეული ნიშნით დაჯგუფების, განზოგადების, ინფორმაციათა შორის შესაბამისობის დამყარების, ინფორმაციის გაანალიზების უნარს. თითოეული დავალება 1 ან 2 ქულით ფასდება.

გთავაზობთ ამ ტიპის დავალების ნიმუშებს სწორი პასუხებით:

- ეფექტური კომუნიკაციის უნარების გასაუმჯობესებლად მნიშვნელოვანია მოსმენის უნარის განვითარება. I სვეტში მოცემულია მსმენელთა პასუხები მოსაუბრის გამონათქვამზე, შეუსაბამეთ II სვეტში მოცემულ პასუხის ტიპებს.

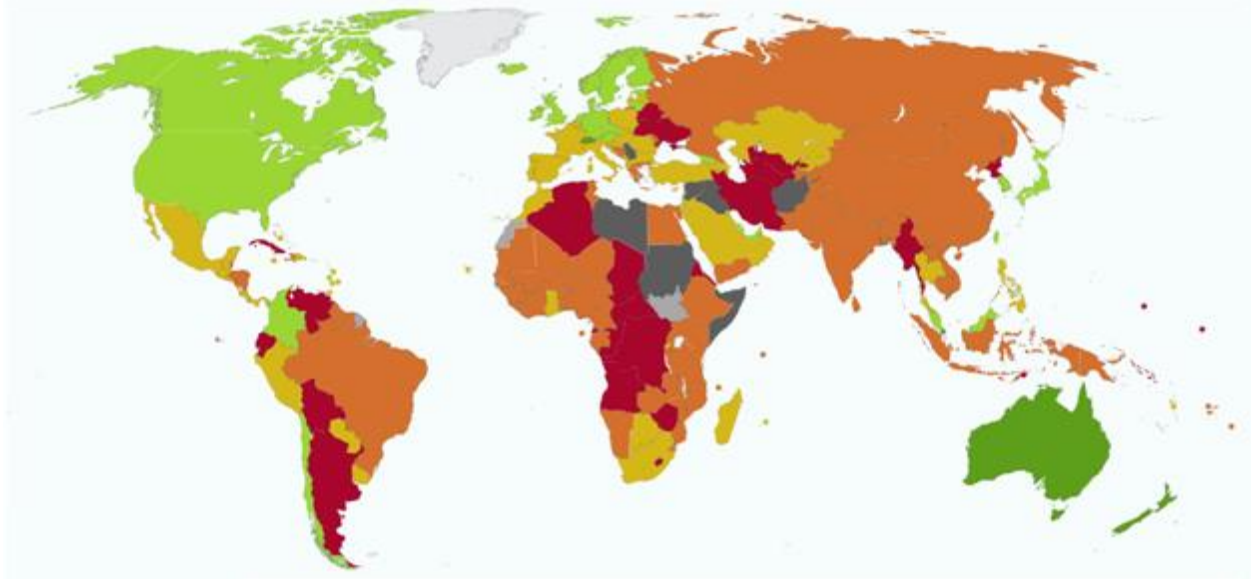
I	II
<p><i>მოსაუბრე: „ძალიან მიჭირს საქმეს თავი გავართვა, იმდენი რამ მაქვს მოსაწესრიგებელი, ხარისხიანად ვერაფერს ვაკეთებ“</i></p> <p><i>მსმენელთა პასუხი:</i></p> <p>ა. „შარშან ზუსტად ასე ვიყავი, ვარჯიში დავიწყე და თითქოს მეტი ენერჯია გამიჩნდა. ასე საქმესაც უკეთ მოასწრებ;“</p> <p>ბ. „მესმის, სტრესულია, როდესაც ბევრი საქმე გაქვს და წესიერად ვერაფერს ასწრებ;“</p> <p>გ. „რას ამბობ, შენ ხომ ყოველთვის ისეთი ორგანიზებული ხარ. ალბათ გარშემომყოფები არ გაცლიან, რომ შენს საქმეს მიხედო;“</p> <p>დ. „მართლა? სამსახურის საქმეს გულისხმობ, თუ - სახლის?;“</p> <p>ე. „ნუ იტყვი. მეც ასე ვარ. ამ ყველაფერს დროის არასწორი განაწილება იწვევს.“</p>	<p>1. აქტიური მოსმენა</p> <p>2. ინტერპრეტაცია</p> <p>3. რჩევა</p>

სწორი პასუხი:

შეფასება: დავალების მაქსიმალური ქულაა 2.

I	ა	ბ	გ	დ	ე
II	3	1	2	1	2

- რუკა ასახავს მსოფლიოს ქვეყანათა ეკონომიკური თავისუფლების ხარისხს (Heritage Foundation, 2015). რუკის ანალიზის საფუძველზე, დაამყარეთ შესაბამისობა ცხრილის ორ სვეტში მოცემულ ინფორმაციას შორის.

I.	II.
ა. ნარინჯისფერი 	1. ეკონომიკური თავისუფლების დაბალი დონე
ბ. მწვანე 	2. ეკონომიკური თავისუფლების საშუალო დონე
გ. წითელი 	3. ეკონომიკური თავისუფლების საშუალოზე მაღალი დონე
დ. ყვითელი 	4. ეკონომიკური თავისუფლების მაღალი დონე

სწორი პასუხი:

შეფასება: დავალების მაქსიმალური ქულაა 1

I	ა	ბ	გ	დ
II	2	4	1	3

○ **თანმიმდევრობის განსაზღვრა**

დავალების აღწერა – დავალებაში მოცემული ჩამონათვალი უნდა დალაგდეს მითითებული პრინციპის შესაბამისად (მოვლენათა ქრონოლოგია, პროცესის ეტაპების თანმიმდევრობა და სხვ.). პასუხი ჩაწერეთ პასუხების ფურცლის მოცემულ უჯრებში. გაითვალისწინეთ, რომ უჯრაში იწერება მხოლოდ ჩამონათვალის შესაბამისი ციფრი. მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს ფაქტობრივ ცოდნასა და ცოდნის გამოყენების, ინფორმაციის მოცემული პრინციპის შესაბამისად დალაგების უნარს. დავალების მაქსიმალური ქულაა 1.

გთავაზობთ ამ ტიპის დავალების ნიმუშებს სწორი პასუხებით:

- დალაგეთ საქართველოს მოქალაქის უფლებები საქართველოს მოქმედი კონსტიტუციით მათი გამოყენების ასაკის შესაბამისად:

1. მოსამართლეობა
2. საკრებულოს წევრობა
3. საკუთარი ქონების განკარგვა
4. პრეზიდენტობის კანდიდატობა

სწორი პასუხი: ქონების განკარგვა – 18 წლიდან, საკრებულოს წევრობა – 21 წლიდან, მოსამართლეობა – 30 წლიდან, პრეზიდენტობის კანდიდატობა – 40 წლიდან.

3	2	1	4*
---	---	---	----

* ბოლო პასუხი მითითებულია ცხრილში.

- ადამიანის მოთხოვნილებათა ჩამონათვალი დაალაგეთ მასლოუს მოთხოვნილებათა იერარქიის მოდელის შესაბამისად:

1. მიღწევა, სტატუსი, რეპუტაცია
2. დაცულობა, სტაბილურობა, უსაფრთხოება
3. პიროვნების განვითარება და რეალიზაცია
4. ოჯახი, ჯგუფი, ურთიერთობები, ზრუნვა

სწორი პასუხი: მოტივაციის იერარქიული თეორია: უსაფრთხოება, მიკუთვნება და სიყვარული, თვითპატივისცემა, თვითაქტუალიზაცია.

2*	4	1	3
----	---	---	---

* პირველი პასუხი მითითებულია ცხრილში.

○ **ღია დავალება**

დავალების აღწერა – დავალებაში მოცემულია შეკითხვა, რომელსაც სავარაუდო პასუხები არ ახლავს. ყურადღებით გაეცანით პირობას და გაეცით კონკრეტული პასუხი. პასუხი ჩაწერეთ პასუხების ფურცელში მოცემულ შესაბამის ადგილას. მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს მსჯელობის, არგუმენტირების, დასაბუთების, საკითხის ცოდნისა და ახსნის უნარს. ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა განისაზღვრება კონკრეტული დავალების მიხედვით.

გთავაზობთ ამ ტიპის დავალების ნიმუშებს სწორი პასუხებით:

- **ახსენით, რა არის სტერეოტიპი. დაასახელეთ სტერეოტიპული შეხედულების მაგალითი. რა უარყოფითი მხარე აქვს სტერეოტიპულ აზროვნებას.**

სწორი პასუხია:

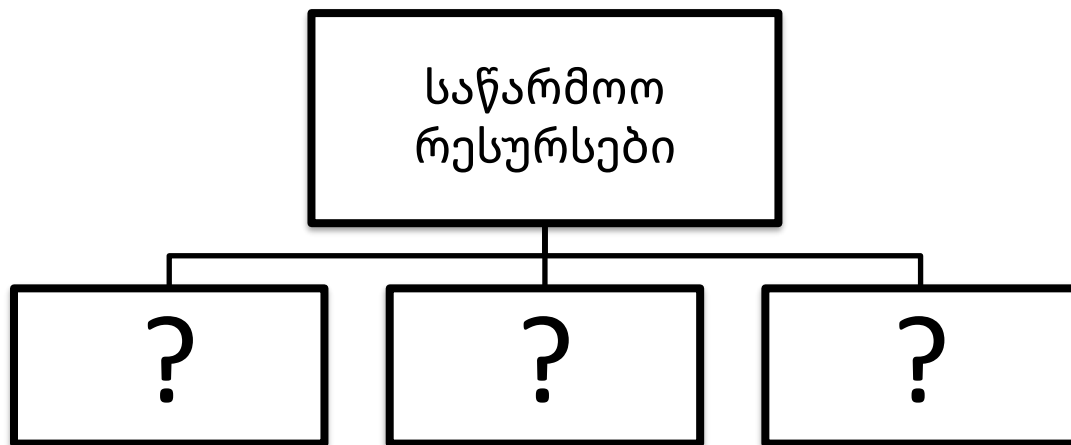
სქემატური, განზოგადებული შეხედულება რაიმე სოციალურ მოვლენაზე ან ობიექტზე. ადამიანთა ჯგუფის შესახებ ჩამოყალიბებული წარმოდგენის გავრცელება (პოზიტიური ან ნეგატიური თავისებურებების მიწერა) ჯგუფის ყველა წევრზე, მიუხედავად იმისა, შეესაბამება თუ არა ეს წარმოდგენა კონკრეტულ ინდივიდებს. (1 ქულა)

მაგალითი – „გერმანელები არიან შრომისმოყვარენი“, „ქალები ცუდად მართავენ მანქანას“. (1 ქულა)

უარყოფითი მხარე – სტერეოტიპული აზროვნების დროს ხდება ადამიანების ან იდეების გამარტივებული, განზოგადებული და ხშირად გაუთვითცნობიერებელი აღქმა, რომელმაც შესაძლოა გამოიწვიოს წინასწარ შექმნილი ნეგატიური აზრი და დისკრიმინაცია. (1 ქულა)

შეფასება: მკაფიო, კონკრეტული, ადეკვატური პასუხი, სადაც მოცემულია სწორი განმარტება და არ არის დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა, შეფასდება 1 ქულით. შესაბამისი მაგილითის მოყვანა – 1 ქულა, უარყოფითი მხარის ჩვენება – 1 ქულა. მოცემული დავალების მაქსიმალური შეფასებაა 3 ქულა.

- გაეცანით სქემას და დაასახელეთ საწარმოო რესურსების სახეები:

სწორი პასუხი:

ადამიანური; ბუნებრივი; კაპიტალური;

შეფასება: სამივე რესურსის სწორად დასახელება - 2 ქულა, ორი სწორი პასუხი -1 ქულა, მხოლოდ ერთი სწორად დასახელებული რესურსი - ქულა. მოცემული დავალების მაქსიმალური შეფასებაა 2 ქულა.

○ **შეცდომის გასწორება**

დავალების აღწერა:

დავალებაში მოცემულია ტექსტი, რომელშიც გარკვეული ინფორმაცია შეცდომებით არის მოცემული. პედაგოგმა უნდა იპოვეს და შეასწოროს შეცდომები. მოცემული დავალება ამოწმებს ფაქტობრივი მასალის ცოდნასა და მისი გამოყენების უნარს. ყოველი ნაპოვნი შეცდომა და მისი შესწორებული ვარიანტი (წყვილი) 1 ქულით შეფასდება. ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა განისაზღვრება კონკრეტული დავალების მიხედვით.

გთავაზობთ ამ ტიპის დავალებების ნიმუშებს სწორი პასუხებით:

- **ყურადღებით წაიკითხეთ ტექსტი, აღმოაჩინეთ და შეასწორეთ შეცდომები:**

1859 წლის 24 ივნისს ჩრდილოეთ იტალიის ქალაქ სოლფერინოში გაიმართა ბრძოლა ავსტრიისა და საფრანგეთის ჯარებს შორის. თექვსმეტი საათის შემდეგ ბრძოლის ველზე 40 ათასი დაჭრილი და მოკლული ჯარისკაცი სათანადო სამედიცინო დახმარების გარეშე დარჩა. ნანახით შეძრწუნებულმა ნორვეგიელმა ბიზნესმენმა ანრი დიუფურმა, თავის ოთხ თანამემამულესთან ერთად 1869 წელს დაჭრილთა დახმარების კომიტეტი დააარსა. მას შემდგომში თეთრი ლენტის საერთაშორისო კომიტეტი ეწოდა. დღეისათვის ეს საერთაშორისო მოძრაობა თითქმის ყველა ქვეყანაში საქმიანობს და დაახლოებით 100 მილიონ წევრსა და მოხალისეს აერთიანებს. შემუშავდა ორი კონვენცია, რომლებიც ომის წარმოების ჰუმანიტარულ წესების განსაზღვრავენ. ჰელსინკის კონვენციების სახელით ცნობილი ეს კონვენციები, დღესაც ძალაშია და საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის ფუძემდებელ დოკუმენტს წარმოადგენენ.

სწორი პასუხი:

შეცდომითაა	უნდა იყოს
ნორვეგიელმა	შვეიცარიელმა
ანრი დიუფურმა	ანრი დიუნანმა
1869 წელს	1863 წელს
თეთრი ლენტის	წითელი ჯვრის
ორი	ოთხი
ჰელსინკის	ჟენევის

შეფასება: ყოველი ნაპოვნი შეცდომა და მისი შესწორებული ვარიანტი (წყვილი) 1 ქულით შეფასდება. მოცემული დავალების მაქსიმალური შეფასებაა 6 ქულა.

○ *ილუსტრაციის ანალიზი*

დავალების აღწერა: დავალებაში მოცემულია ილუსტრაცია, რომელსაც თან რამდენიმე შეკითხვა ახლავს. მოცემული დავალება ამოწმებს ილუსტრაციის მთავარი საზრისის, პრობლემის ანალიზის, სიმბოლოების გაგებისა და საჭირო ინფორმაციის გამოყოფისა და კონტექსტში გააზრების უნარს, ასევე არგუმენტირებული მსჯელობის უნარს; ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა განისაზღვრება კონკრეტული დავალების მიხედვით.

გთავაზობთ ამ ტიპის დავალების ნიმუშს სწორი პასუხებით.

- გაეცანით ილუსტრაციას და უპასუხეთ ქვემოთ დასმულ კითხვებს:

1. რა პრობლემას ასახავს მოცემული ილუსტრაცია?
2. დაასახელეთ სამი ელემენტი, რომელთა გამოყენებითაც არის აგებული ილუსტრაცია და ახსენით, როგორ ქმნიან თქვენს მიერ დასახელებული საგნები ერთიან საზრისს.
3. იმსჯელეთ არგუმენტირებულად ილუსტრაციით გადმოცემული პრობლემის შესახებ.

სწორი პასუხის ნიმუში:

1. ადამიანის მიერ ბუნებისადმი ცუდად მოპყრობას.
2. ნაჯახი; ადამიანი; ხე. ილუსტრაციის მიხედვით, ადამიანი ნაჯახის საშუალებით ჩეხავს ხეს, რომელიც საკუთარი სხეულის ნაწილს წარმოადგენს. ანუ ბუნება, რომელსაც ადამიანი ცუდად ეპყრობა, უფრო მეტად არის ადამიანთან დაკავშირებული, ვიდრე მას ხშირად წარმოუდგენია.
3. მიმაჩნია, რომ ადამიანი, ხშირად ვერ აცნობიერებს თუ რამდენად გადაჯაჭვულია ის იმ გარემოსთან, რომელშიც ცხოვრობს. ხე შეიძლება მრავალმხრივ გამოსადეგია, როგორც რესურსი, მაგრამ იგი ამავდროულად ჟანგბადს წარმოქმნის, რის გარეშე ჩვენი სიცოცხლე წარმოუდგენელია. ანუ შეიძლება ითქვას, ხის მოჭრით ჩვენ თავსაც ვიკლავთ. მეორეს მხრივ, ბუნებასთან ურთიერთობა ადამიანს ეხმარება სულიერ განვითარებაში, რაც აგრეთვე მნიშვნელოვანია ადამიანისათვის.

შეფასება: მკაფიო, კონკრეტული, ადეკვატური პასუხი, რომელიც შეესაბამება კითხვას 1 ქულით შეფასდება. მოცემული დავალების მაქსიმალური შეფასებაა 3 ქულა.

○ **პრობლემის გადაჭრა**

დავალების აღწერა: დავალებაში მოცემულია კონკრეტული პრობლემის მოგვარებისათვის დასახული მიზნის, ამოცანებისა და განხორციელების გზების არასრულყოფილი აღწერა. არსებული ინფორმაციის საფუძველზე მასწავლებელმა უნდა სრულქმნას პროექტი ისე, რომ პროექტის მიზანი, ამოცანები და განხორციელების გზები ერთმანეთთან თანხვედრაში მოვიდეს. მოცემული დავალება ამოწმებს პრობლემის გადაჭრისა და პროექტის სტრუქტურირების საბაზისო ცოდნას. მოცემული დავალების მაქსიმალური ქულაა 5.

გთავაზობთ ამ ტიპის დავალების ნიმუშს სწორი პასუხებით.

- დავალებაში მოცემულია სასკოლო პროექტის მიზნის, ამოცანებისა და განხორციელების გზების არასრული ვარიანტი. იმისათვის, რომ სასკოლო პროექტის მოცემულმა ნაწილმა მიიღოს დასრულებული სახე, დავალებები შეასრულეთ შემდეგი თანმიმდევრობით:

- I. განსაზღვრეთ და ჩაწერეთ II ამოცანა, ცხრილში მოცემული განხორციელების გზების ჩამონათვალიდან გამომდინარე; (დავალება 2)
- II. დაწერეთ განხორციელების სამი სხვადასხვა გზა, რომელიც თქვენი აზრით, ხელს შეუწყობს ცხრილში მოცემული I ამოცანის შესრულებას; (დავალება 3)
- III. განსაზღვრეთ და ჩაწერეთ პროექტის მიზანი, რომლის მიღწევაც შესაძლებელია პროექტის ორივე ამოცანის და მათი განხორციელების გზებიდან გამომდინარე. (დავალება 1)

სასკოლო პროექტი		
1.	პროექტის მიზანი	<i>(ჩაწერეთ მიზანი რომლის მიღწევაცაა შესაძლებელი მოცემული ამოცანებიდან და განხორციელების გზებიდან გამომდინარე)</i>
2.	პროექტის ამოცანები	<p><u>I ამოცანა:</u> <i>(განსაზღვრეთ და ჩაწერეთ კონკრეტული ამოცანა I ამოცანის განხორციელების გზებიდან გამომდინარე)</i></p> <p><u>II ამოცანა:</u> ანტინიკოტინური კამპანიის წარმართვა სკოლაში</p>
3.	განხორციელების გზები	<p><u>I ამოცანის განხორციელების გზები:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • გამოჩენილ სპორტსმენებთან მოსწავლეთა შეხვედრების მოწყობა; • „მხიარული სტარტების“ ჩატარება; • სპორტის მოყვარულთა კლუბის შექმნა. <p><u>II ამოცანის განხორციელების გზები:</u> <i>(დაწერეთ განხორციელების სამი სხვადასხვა გზა)</i></p> <p><u>1.</u></p> <p><u>2.</u></p> <p><u>3.</u></p>

სწორი პასუხის ნიმუში:

1.1 1 ქ.

პროექტის მიზნის შესაბამისად განსაზღვრა და მკაფიოდ ჩამოყალიბება

ნიმუში: სკოლაში ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაცია.

1.2 1 ქ.

პროექტის ამოცანის განხორციელების გზების შესაბამისად და მკაფიოდ ჩამოყალიბება

ნიმუში: მოსწავლეთა სპორტული აქტივობის გაზრდა;

1.3 მაქსიმალური 3 ქ.

ყოველი დასახელებული განხორციელების გზა, რომელიც ამოცანის შესაბამისია - 1 ქ.

ნიმუში:

- სიგარეტის მავნებლობის შესახებ ინფორმაციის მოძიება და პრეზენტაცია;
- ანტინიკოტინური პოსტერების სასკოლო კონკურსის ჩატარება;
- ექიმებთან შეხვედრების მოწყობა;
- იმ ცნობილი ადამიანების მოწვევა, რომლებმაც მოწვევას თავი დაანებეს;
- ანტინიკოტინური აქციების მოწყობა;

○ **არგუმენტირებული მსჯელობა**

დავალების აღწერა: დავალებაში მოცემულია წყარო (წერილობითი ან გრაფიკული). წყაროში მოცემულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, პედაგოგმა უნდა განსაზღვროს სადისკუსიო თემა, ჩამოაყალიბოს ორი ურთიერთსაწინააღმდეგო პოზიცია და მოიყვანოს არგუმენტები თითოეული თვალსაზრისის სასარგებლოდ. დავალება ამოწმებს სადისკუსიო თემის სწორად განსაზღვრის, არგუმენტირებული მსჯელობის უნარს. დავალების მაქსიმალურ ქულათა რაოდენობა განისაზღვრება კონკრეტული დავალების მიხედვით.

გთავაზობთ ამ ტიპის დავალების ნიმუშს სწორი პასუხებით.

- გაეცანით ტექსტს და შეასრულეთ დავალება ქვემოთ მოცემული მითითებების შესაბამისად:

„მე ჩემის შეგნებისა და გვარად მაქვს სურვილი ვემსახურო თქვენს სარწმუნოებრივ მოთხოვნილებას და ეროვნული საქმის განმტკიცებას. საჭიროდ ვრაცხ აღვნიშნო ის, თუ რანაირად მესმის მე ეროვნული საქმის განმტკიცება... ეკლესიაში არ არის განსხვავება ხალხთა შორის, სისხლის შთამომავლობით სხვადასხვაობას არა აქვს მნიშვნელობა, რადგანაც ღვთის წინაშე ყველანი თანასწორნი არიან. ...

... თაიგული მით უფრო მშვენიერია, რამდენად ის შემდგარია ფერად-ფერადი ყვავილებისაგან. ეს სავსებით შეგნებული ჰქონდათ ჩვენს წინაპრებს და ქართველი ერის ისტორია არ გვამლევს სხვის რწმენისა და ენის დევნილობის მაგალითებს. პირიქით, აღსანიშნავია ამ მხრით ფართე თავისუფლება როგორც საერო, აგრეთვე ეკლესიურ-სარწმუნოებრივ სფეროში.“

... თაიგული მით უფრო მშვენიერია, რამდენად ის შემდგარია ფერად-ფერადი ყვავილებისაგან. ეს სავსებით შეგნებული ჰქონდათ ჩვენს წინაპრებს და ქართველი ერის ისტორია არ გვამლევს სხვის რწმენისა და ენის დევნილობის მაგალითებს. პირიქით, აღსანიშნავია ამ მხრით ფართე თავისუფლება როგორც საერო, აგრეთვე ეკლესიურ-სარწმუნოებრივ სფეროში.“

ამბროსი ხელაია, სიტყვა სოხუმის საკათედრო ტაძარში ქართული საზოგადოების წინაშე (1918 წ).

1. ტექსტიდან გამომდინარე განსაზღვრეთ სადისკუსიო თემა. დაასაბუთეთ თქვენს მიერ შერჩეული სადისკუსიო თემის შესაბამისობა მოცემულ ტექსტთან და მისი აქტუალობა.
2. დაასახელეთ ორ-ორი არგუმენტი დისკუსიის დროს წარმოქმნილი პოზიციის როგორც დასაცავად, ისე უარსაყოფად (თითოეული არგუმენტი უნდა იყოს არსებითად დამოუკიდებელი საზრისის მატარებელი).

სწორი პასუხის ნიმუში:

<p>1. სადისკუსიო თემა: რელიგიური პლურალიზმი</p> <p>დასაბუთება: ტექსტში ნახსენებია თაიგულის მრავალფეროვნება მასში შემავალი ყვავილების სიმრავლით გამოწვევული. ვფიქრობ ეს სწორედ რელიგიური პლურალიზმის მაგალითია. თაიგული შეიძლება გავაიგივოთ საზოგადოებასთან, ხოლო ყვავილები განსხვავებული რწმენის მოქალაქეებთან.</p>
<p>2. არგუმენტები:</p> <p>მტკიცებითი არგუმენტები:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. ა. ქმნის თავისუფალ გარემოს მოქალაქეებისათვის, რათა მათ ის რელიგია ირწმუნონ, რომელიც მათ სურთ. II. აღმოფხვრის დაპირისპირებას სხვადასხვა რელიგიურ ჯგუფს შორის, რომელიც შეიძლება გაჩენილიყო რომელიმეს შეზღუდვის შემთხვევაში.
<p>უარყოფითი არგუმენტები:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. ა. ხელს უწყობს სხვადასხვა სექტის განვითარებას, რომელიც შესაძლოა არ იყოს მისაღები საზოგადოების ფართო მასებისათვის. II. რელიგია ძალიან ემოციური თემაა, სხვადასხვა რელიგიური ჯგუფის თანაარსებობა რთულია. არსებობს საშიშროება სხვადასხვა რელიგიურ ჯგუფებს შორის დაპირისპირების.

შეფასება:

1. მაქსიმალური 2 ქულა

2 ქულა: სადისკუსიო თემა მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული, შეესაბამება მოცემულ ტექსტს. შესაძლოა არ არის რეზოლუციის სახით ჩამოყალიბებული, თუმცა არის პრობლემატური, ორმხრივი და დისკუსიის წარმართვის შესაძლებლობას იძლევა; ასევე, მკაფიოდ და დამაჯერებლადაა ახსნილი სადისკუსიო თემის მიმართება მოტანილ ნაწყვეტთან/ ნაჩვენებთან თემის აქტუალობა. **1 ქულა:** თემა მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული, შეესაბამება მოცემულ ტექსტს. არის პრობლემატური, ორმხრივი, დისკუსიის წარმართვის შესაძლებლობას იძლევა, თემის აქტუალობის შესახებ მსჯელობა არადამაჯერებელია.

1 ქულა: თემა არ არის მკაფიოდ ჩამოყალიბებული, ან ნაწილობრივ შეესაბამება მოცემულ ტექსტს, თუმცა იძლევა დისკუსიის წარმართვის შესაძლებლობას. მოცემულია დამაჯერებელი მსჯელობა თემის აქტუალობის შესახებ.

0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული ან არ შეესაბამება ტექსტს.

2. მაქსიმალური 4 ქულა

თითო მტკიცებითი არგუმენტი - **1 ქულა**, თითო უარყოფითი არგუმენტი - **1 ქულა**: სადისკუსიო თემის შესაბამისი კონკრეტული, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული, დასრულებული აზრის მატარებელი, დადებითი ღირებულების მქონე არგუმენტი, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ შეცდომას ფასდება თითო ქულით; თითოეული არგუმენტი უნდა იყოს დამოუკიდებელი საზრისის მატარებელი.

- წყაროს (პრობლემის) ანალიზი

დავალების აღწერა: დავალებაში მოცემულია წყარო (წერილობითი, ვიზუალური), რომელსაც თან რამდენიმე შეკითხვა ახლავს. მოცემული დავალება ამოწმებს ფაქტობრივი მასალის ცოდნას, პრობლემის ანალიზის, ტექსტის გაგების, საჭირო ინფორმაციის გამოყოფისა და კონტექსტში გააზრების უნარს, ასევე არგუმენტირებული მსჯელობის უნარს; ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა განისაზღვრება კონკრეტული დავალების მიხედვით.

გთავაზობთ ამ ტიპის დავალების ნიმუშს სწორი პასუხებით.

ნიმუში 1

გაეცანით ქვემოთ მოცემულ წყაროებს და უპასუხეთ კითხვებს:

წყარო N1

ყოფილი პრეზიდენტების შეხვედრა, მოქმედ პრეზიდენტთან. მარცხნიდან მარჯვნივ: ჯორჯ ჰერბერტ უოლკერ ბუში, ბარაკ ობამა, ჯორჯ უოლკერ ბუში, ბილ კლინტონი, ჯიმი კარტერი.

კანონპროექტის განხილვა პარლამენტში.

რუსთაველის გამზირი სამოქალაქო ომის დროს.

ერთსულოვნება საბჭოთა კავშირის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სხდომაზე.

წყარო N2

“ამას ვამჩნევ ფიქრისა და მსჯელობისას სხვას მაინც მიჰბადონ, თუ შინაარსით არა, გარეგნობით მაინც, რომ უცხო კაცი დაესწროს, ის არა თქვას: ე, რა ღმერთი გამიწყრა, რა ველურს ხალხში მოვემწყვდიეო. აგერ, შორს რად გვინდა წასვლა, შევხედოთ ინგლისელებს. დაუკვირდეთ გლადსტონს და ირლანდიის შესახებ მის აზრის მოწინააღმდეგეთ, როგორ ეპყრობიან, რა კილოთი საუბრობენ, რა საზომი და სასწორი უჭირავთ ხელში. „მართალია, ამა და ამ აზრში მოტყუებულა გლადსტონი, მაგრამ მაინც დიდებული კაციაო, მაინც დიდებაა ინგლისისაო“. აბა, კაი ბიჭი ხარ და ქართველ კაცს გააბედინებ, ატქმევინებ თავის მოწინააღმდეგის შესახებ, რომ თუმცა ერთსა სტყუი, მაგრამ ეს ერთი რამ კი სიმართლე სთქვიო. რაკი მოწინააღმდეგე ხარ, სრულიად, თავით ბოლომდე, მტყუანი ხარ, მართლის თქმა, მართლის ქმნა არ ძალგიძსო. ამას ვამჩნევ მე და გული მტკივა. ამ ტკივილმა ისე იმატა, რომ თავსაც მატკიებს. ამგვარი საქციელი, ამისთანა ერთი მეორესთან დამოკიდებულება, ჩემს თავში ვერა თავსდება, გონებას მიძრწუნებს“. ვაჟა-ფშაველა, „ამას ვამჩნევ“, 1861-1915.

1. რომელი მოსაზრება არ არის მართებული წყარო N2 ის ტექსტიდან გამომდინარე?

- ა. საქართველოში ოპონენტები ერთმანეთს უპატივცემულოდ ექცევიან;
- ბ. ფორმალურად მაინც უნდა იქნას დაცული ერთმანეთთან მოპყრობის წესები;
- გ. თუ მოწინააღმდეგე ტყუის, მას ეს ტყუილი უნდა მიუთითო და აიძულო ბოდიშის მოხდა;
- დ. ძნელია საქართველოში ვინმეს მოწინააღმდეგეზე საეჭვარი სიტყვა ათქმევინო.

სწორი პასუხი: გ

2. რა ეწოდება განსხვავებული აზრებისა და შეხედულებების თანაარსებობას?

- ა. ეიჯიზმი
- ბ. ნეპოტიზმი
- გ. პლურალიზმი
- დ. ეგზისტენციალიზმი

სწორი პასუხი: გ

3. წყაროებზე დაყრდნობით იმსჯელეთ რა ნეგატიური შედეგები შეიძლება ჰქონდეს პოლიტიკური ოპონენტების მხრიდან ერთმანეთის უპატივცემლობას.

4. ფოტო N4 -ის მიხედვით იმსჯელეთ საქართველოში დღევანდელი პოლიტიკური კულტურის ჩამოყალიბებაზე რა ნეგატიური კვალი დატოვა საბჭოთა კავშირში მისმა წევრობამ.

5. იმსჯელეთ, რატომ არის მნიშვნელოვანი დემოკრატიული საზოგადოებისათვის პოლიტიკურ ოპონენტებს შორის მიმდინარე დიალოგი.

სწორი პასუხის ნიმუში:

3. პოლიტიკურ ოპონენტთა შორის დაპირისპირების არასწორი ფორმების გამოყენებით რთულდება პოლიტიკური გადაწყვეტილებების მიღების პროცესი. ამას გარდა, თუკი ოპონენტები ერთმანეთს მუდამ მტრად განიხილავენ და უარს განაცხადებენ თანამშრომლობაზე, პოლიტიკური დაპირისპირება შესაძლოა გასცდეს პოლიტიკური კულტურისათვის დამახასიათებელ ჩვეულ ფორმებს და კონფლიქტში გადაიზარდოს.

4. როგორც ფოტო და მისი სათაური გვიჩვენებს, საბჭოთა კავშირში არსებობდა ერთსულოვნება პოლიტიკოსთა შორის. მსგავსი ერთსულოვნება, რომელიც რეპრესიების საშუალებით მიიღწეოდა გამორიცხავდა განსხვავებული აზრის არსებობას. სამწუხაროდ, საქართველოში ჯერ კიდევ შეიმჩნევა განსხვავებული პოლიტიკური აზრის აუტანლობა და ვფიქრობ ეს სწორედ ერთპარტიული სისტემის ნეგატიურ გავლენად შეიძლება მივიჩნიოთ.

5. დიალოგი გვადლევს საშუალებას გადავამოწმოთ ჩვენი შეხედულებები. სწორედ პოლიტიკურ ოპონენტთან დიალოგის დროს ვლინდება ჩვენი საკუთარი შეხედულებების მცდარობა თუ მართებულობა. ამდენად დიალოგი გვეხმარება განვითარებაში. პოლიტიკური დიალოგის არარსებობა აუცილებლად გულისხმობს მხოლოდ ერთი მოსაზრების დომინაციას, რაც ეწინააღმდეგება დემოკრატიულობის პრინციპს.

შეფასება: მკაფიო, კონკრეტული, ადეკვატური პასუხი, სადაც მოცემულია სწორი განმარტება და არ არის დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა, შეფასდება 1 ქულით. მოცემული დავალების მაქსიმალური შეფასებაა 5 ქულა.

რეკომენდებული ლიტერატურა:

- როგორ მოვემზადოთ მასწავლებლის საგნისა და საგნობრივი კომპეტენციის დადასტურების გამოცდისათვის, შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი, 2026.
- სამოქალაქო განათლება, ლექსიკონი-ცნობარი [I და II ნაწილი], მასწავლებლის ბიბლიოთეკა. შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი, 2010 / გაერთიანებული გამოცემა, 2011.
- გრიერ ბუროუსი, ზვიად აბაშიძე, ქეთევან მუხიგული, სალომე დუნდუა, თამარ ქარაია. დემოკრატია და მოქალაქეობა, სამოქალაქო განათლების საუნივერსიტეტო კურსი [მეორე გამოცემა], საარჩევნო სისტემების საერთაშორისო ფონდი (IFES), 2017.
- ენდრიუ ჰეივუდი, პოლიტიკა, საქართველოს უნივერსიტეტი, საქართველოს მაცნე, 2008.
- ენდრიუ ჰეივუდი, პოლიტიკური იდეოლოგიები, შესავალი კურსი, ლოგოს პრესი, 2004.
- თომას მ. მაგშტადტი, გავიგოთ პოლიტიკა: იდეები, ინსტიტუტები და პრობლემები, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 2011.

ასევე, სასურველია იცნობდეთ ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ საგნის სწავლების მიზნებსა და მისაღწევ შედეგებს. ასევე, სამოქალაქო განათლების გრიფირებულ სასკოლო სახელმძღვანელოებს (მოსწავლისა და მასწავლებლის წიგნებს).

ინტერნეტ რესურსები:

- საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა, ვებ-გვერდი:
<http://www.nplg.gov.ge/>
[საქართველოს სამოქალაქო საზოგადოების ციფრული ბიბლიოთეკის კოლექცია](#) და [სამოქალაქო განათლების ვირტუალური ბიბლიოთეკა](#) შეიცავს მონაცემებს სამოქალაქო განათლების საკითხებზე შექმნილი წიგნებისა და მათი ავტორების შესახებ:
 - სამოქალაქო განათლების ლექსიკონი: <http://www.nplg.gov.ge/gwdict/index.php>
 - CIVIL ენციკლოპედიური ლექსიკონი: <http://www.nplg.gov.ge/gwdict/index.php>
- საქართველოს კონსტიტუცია (კონსოლიდირებული ვერსია), საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე.
<https://matsne.gov.ge/ka/document/view/30346?publication=36>

გაითვალისწინეთ, მითითებული ლიტერატურა მხოლოდ სარეკომენდაციო ხასიათისაა, შეგიძლიათ ისარგებლოთ თქვენთვის ხელმისაწვდომი სხვა ლიტერატურით.

სამოქალაქო განათლების ტესტი

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ყურადღებით გაეცანით დავალებათა ინსტრუქციებს, კარგად გაიაზრეთ თითოეული დავალების პირობა და შემდეგ გაეცით პასუხი.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა 55.

ტესტის შესრულებისათვის გეძლევათ 4 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

ინსტრუქცია

დავალება არჩევითი პასუხებით (№1-12, 19.1, 23.1, 23.2)

თითოეულ კითხვას თან ახლავს ოთხი სავარაუდო პასუხი. მათგან მხოლოდ ერთია სწორი. პასუხების ფურცელზე, სწორი პასუხის შესაბამის უჯრაში, დასვით **X** ნიშანი. არც ერთი სხვა აღნიშვნა ელექტრონული პროგრამის მიერ არ აღიქმება. თუ გსურთ მონიშნული პასუხის შესწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით **X** ნიშანი და შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი. შესწორებულ პასუხს ხელმეორედ ვერ აირჩევთ. თითოეული დავალება 1 ქულით ფასდება.

(1) 1. რომელი პრინციპი გულისხმობს, რომ ადამიანის ერთი უფლების დარღვევა უარყოფითად მოქმედებს სხვა უფლებების რეალიზაციაზე?

ა) უფლებათა იერარქიულობა;

ბ) უფლებათა ხელშეუვალობა;

გ) უფლებათა უნივერსალურობა;

დ) უფლებათა ურთიერთდამოკიდებულება.

(1) **2. რა არის „პოზიტიური ვალდებულებების“ კონცეფციის არსი ადამიანის უფლებათა სამართალში?**

- ა) ინდივიდების ვალდებულება, პატივი სცენ სხვა ადამიანის საერთაშორისოდ აღიარებულ უფლებებს;
- ბ) სახელმწიფოს ვალდებულება, მიიღოს კონკრეტული ზომები ადამიანის უფლებების დაცვის უზრუნველსაყოფად;
- გ) სახელმწიფოს ვალდებულება, თავი შეიკავოს საკუთარი მოქალაქეების უფლებათა დარღვევისგან;
- დ) საერთაშორისო ორგანიზაციების ვალდებულება, სრულად და ადეკვატურად გასცეს კომპენსაცია.

(1) **3. რას ნიშნავს ეკონომიკურ საქმიანობაში დივიდენდი?**

ა) ფულად დაბანდებებთან ან სავალო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ნებისმიერი სახის სავალო მოთხოვნიდან მიღებული ნებისმიერი წინასწარ გაცხადებული შემოსავალი;

ბ) გადასახადის გადამხდელის მიერ დადგენილ ვადაში გადაუხდელი გადასახადების ან სანქციების თანხასა და ზედმეტად გადახდილი გადასახადების ან/და სანქციების თანხას შორის სხვაობა;

გ) აქციონერის მიერ აქციებიდან ან წილებიდან მიღებული შემოსავალი, რომელიც მიიღება მოგების განაწილების შედეგად, კაპიტალში მისი კუთვნილი აქციების პროპორციულად ან პროპორციის დაცვის გარეშე;

დ) გადასახადი, რომელიც დგინდება იმპორტირებული საქონლის ან გაწეული მომსახურების ფასზე დანამატის სახით და რომელსაც იხდის იმპორტიორი ამ გადასახადით გაზრდილი ფასით საქონლის ან მომსახურების იმპორტისას.

(1) 4. საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით რომელია ადგილობრივი და არა საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახადი?

ა) ქონების გადასახადი;

ბ) მოგების გადასახადი;

გ) იმპორტის გადასახადი;

დ) საშემოსავლო გადასახადი.

(1) **5. როგორ გავლენას ახდენს ნეოლიბერალური პოლიტიკა სახელმწიფო ეკონომიკაზე?**

- ა) აუქმებს კაპიტალიზმს და გეგმიურ ეკონომიკებზე გადაჰყავს ქვეყნები;
- ბ) იცავს ადგილობრივ წარმოებასა და ბაზრებს გლობალური გავლენებისაგან;
- გ) ზრდის საჯარო სექტორს, ამტკიცებს სახელმწიფო საკუთრებას და ამკაცრებს რეგულაციებს;
- დ) ხელს უწყობს თავისუფალ ბაზარს, დერეგულაციასა და საჯარო მომსახურებების პრივატიზაციას.

(1) 6. საქართველოს კონსტიტუციის პრეამბულაში გაცხადებულია მოქალაქეთა ურყევი ნება, დაამკვიდრონ დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება. აღნიშნული წესწყობილების შესახებ მსჯელობებიდან, რომელი არ არის მართებული?

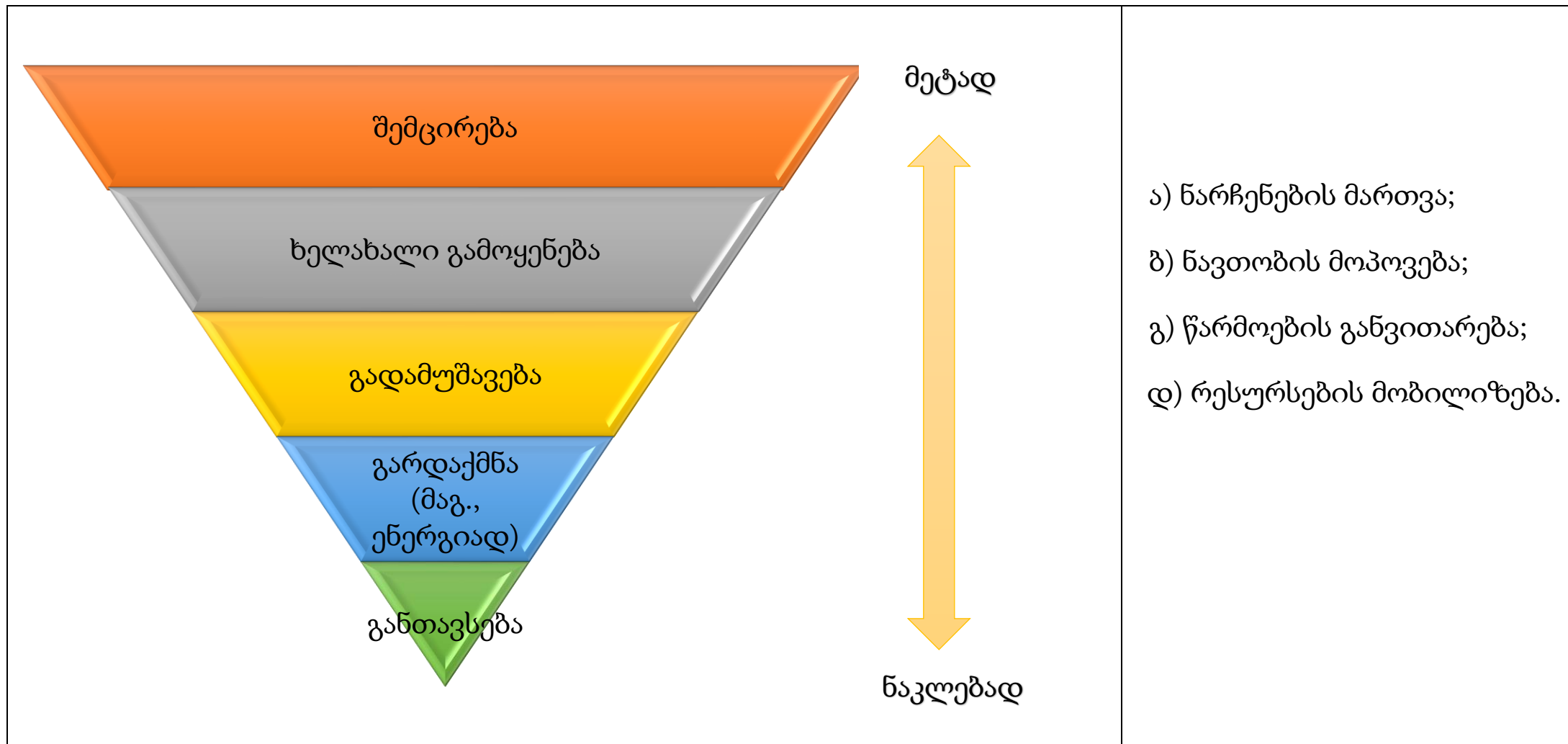
ა) დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება უზრუნველყოფს უმცირესობათა უფლებების დაცვას, პლურალიზმსა და სახელმწიფო ხელისუფლების პასუხისმგებლობას საზოგადოების წინაშე;

ბ) დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება გულისხმობს ხელისუფლების დანაწილებას, კონტროლის მექანიზმების არსებობასა და მოქალაქეთა აქტიურ მონაწილეობას პოლიტიკურ ცხოვრებაში;

გ) დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება ეფუძნება ხალხის სუვერენიტეტს, კანონის უზენაესობასა და ადამიანის უფლებების დაცვას, მათ შორის, გამოხატვისა და შეკრების თავისუფლებას;

დ) დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება მოითხოვს მთავრობის სრულ კონტროლს საზოგადოებაზე იმისათვის, რომ დაცული იყოს საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება ნებისმიერი მეთოდით.

(1) 7. რა იერარქია არის წარმოდგენილი დავალებაში მოცემულ დიაგრამაზე?

(1) **8. რომელი მსჯელობა წარმოაჩენს მართებულად ღირებულებით კონფლიქტსა და ინტერესთა კონფლიქტს შორის განსხვავებას?**

ა) ერთადერთი რეალური განსხვავება ღირებულებით და ინტერესთა კონფლიქტებს შორის არის მათი მასშტაბი. ღირებულებითი კონფლიქტები, როგორც წესი, უფრო ფართო და გლობალურია, ინტერესთა კონფლიქტები კი ლოკალურია და კონკრეტულ მხარეებს შორის შეხლა-შემოხლას წარმოადგენს;

ბ) ვინაიდან ღირებულებითი კონფლიქტები ეხება შინაგან, სუბიექტურ რწმენებს, მათი ანალიზი და მართვა მხოლოდ ფსიქოლოგიური მეთოდებით არის შესაძლებელი, ხოლო ინტერესთა კონფლიქტები, რომლებიც გარეგან, ობიექტურ ფაქტებს ეხება, შეიძლება გადაწყდეს ეკონომიკური ან პოლიტიკური ინსტრუმენტების გამოყენებით;

გ) ღირებულებითი კონფლიქტის საფუძველია შეუთავსებელი ფუნდამენტური პრინციპები და მორალური რწმენები, რომლებიც განსაზღვრავს ქცევას. ინტერესთა კონფლიქტი კი წარმოიქმნება შეზღუდული რესურსების ფლობის სურვილიდან და აქცენტი კეთდება იმაზე, თუ რა სარგებელს მიიღებს თითოეული მხარე, და არა იმაზე, თუ რა არის თავისთავად სწორი;

დ) ღირებულებითი კონფლიქტები უფრო პრიმიტიული და განვითარების დაბალ საფეხურზე მყოფ საზოგადოებებშია გავრცელებული, სადაც დომინირებს ტრადიციული ნორმები და განსხვავებული შეხედულებების მიმართ შეუწყნარებლობა. განვითარებულ საზოგადოებებში კი ძირითადად ინტერესთა კონფლიქტები ჭარბობს, რომლებიც უფრო ცივილიზებული გზით გადასაჭრელია.

(1) **9. წაიკითხეთ ციტატა თომას ჰობსის ნაშრომიდან „ლევიათანი“ და უპასუხეთ კითხვას:**

„სანამ ადამიანებს არა აქვთ საერთო ძალაუფლება, რომელიც ყველას მოწიწების მდგომარეობაში ამყოფებს, ისინი ომად წოდებულ ვითარებაში არიან და ეს არის ომი ყველა კაცისა ყველა სხვა კაცის წინააღმდეგ. რამეთუ ომი არ არის მხოლოდ ბრძოლის ან შერკინების მომენტი, ომი ჰქვია დროის იმ მონაკვეთს, როდესაც საკმარისად ცხადია ბრძოლის გზით დაპირისპირების ნება.“

ციტატის მიხედვით, რატომ არის ჰობსისთვის საერთო ძალაუფლება აუცილებელი და როგორ ეხმიანება ეს მის მიერ შემოთავაზებულ „საზოგადოებრივი ხელშეკრულების“ იდეას?

- ა) იმიტომ, რომ საერთო ძალაუფლება ამთავრებს ბუნებით მდგომარეობას და ქმნის წესრიგს, რომელიც საზოგადოებრივ ხელშეკრულებაზეა დაფუძნებული;
- ბ) იმიტომ, რომ საერთო ძალაუფლება მოქალაქეებს შეუზღუდავ თავისუფლებას ანიჭებს, რომელიც გამორიცხავს საზოგადოებრივ ხელშეკრულებას;
- გ) იმიტომ, რომ ძალაუფლება გარანტირებულია ღმერთის მიერ და სახელმწიფოს ვალდებულებაა ხალხი დაიცვას ტირანული მმართველობისგან;
- დ) იმიტომ, რომ ძალაუფლება საჭიროა ქვეყნის გარე მტრებისგან დასაცავად, ხოლო სახელმწიფოს შიდა წესრიგი ბუნებრივად ყალიბდება.

(1) **10. წაიკითხეთ მონაკვეთი ალექსის დე ტოკვილის მიერ ჰარიეტ გროტეს მიმართ მიწერილი წერილიდან და უპასუხეთ კითხვას:**

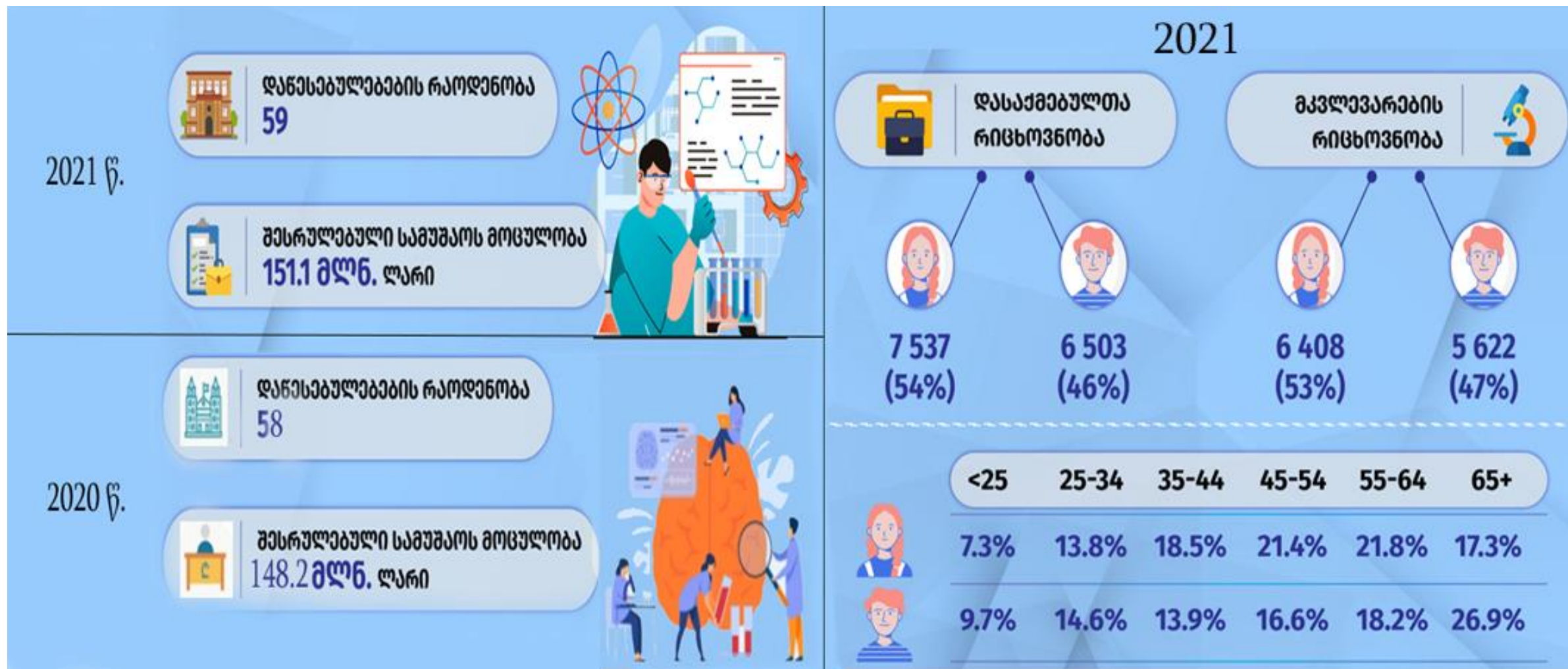
„თქვენ იცავთ პრინციპებს, რომლებზეც დაფუძნებულია ჩვენი საზოგადოების ძველი სისტემა ევროპაში, ამასთანავე თავისუფლებას და ინდივიდუალურ პასუხისმგებლობას, რომელიც თან ახლავს მას; თქვენ განსაკუთრებით იცავთ საკუთრების უფლების დაწესებას. სრულიად მართალი ბრძანდებით; როგორც თქვენთვის, ასევე ჩემთვისაც რთულია ამ უმთავრესი კანონების გარეშე ცხოვრების წარმოდგენა.“

თუმცა ვაღიარებ, რომ ეს ძველი მსოფლიო, რომლის მიღმა ვერც ერთი ჩვენგანი ვერ იხედება, თითქოს, სადაცაა გაცვდა; ამ უზარმაზარ და პატივცემულ მანქანას ჩანს, რომ დღითი დღე უთავდება მექანიზმები; და იმის მიუხედავად, რომ წინ ვერ ვიხედები, ჩემი რწმენა აწმყოს განგრძობითობაში შერყეულია... მაგრამ პატიოსანი ხალხის ვალდებულება, რომ დაიცვას და სიცოცხლეს კი გასწიროს იმ ერთადერთი სისტემისთვის, რომელიც მას ესმის, სულაც არ კლებულობს, თუ მათ უკეთეს სისტემას არ უჩვენებენ.“

რომელი პოლიტიკური იდეოლოგიის პრინციპებზე საუბრობს მოცემულ მონაკვეთში ავტორი?

- ა) ანარქიზმი;
- ბ) კოპულიზმი;
- გ) სოციალიზმი;
- დ) კონსერვატიზმი.

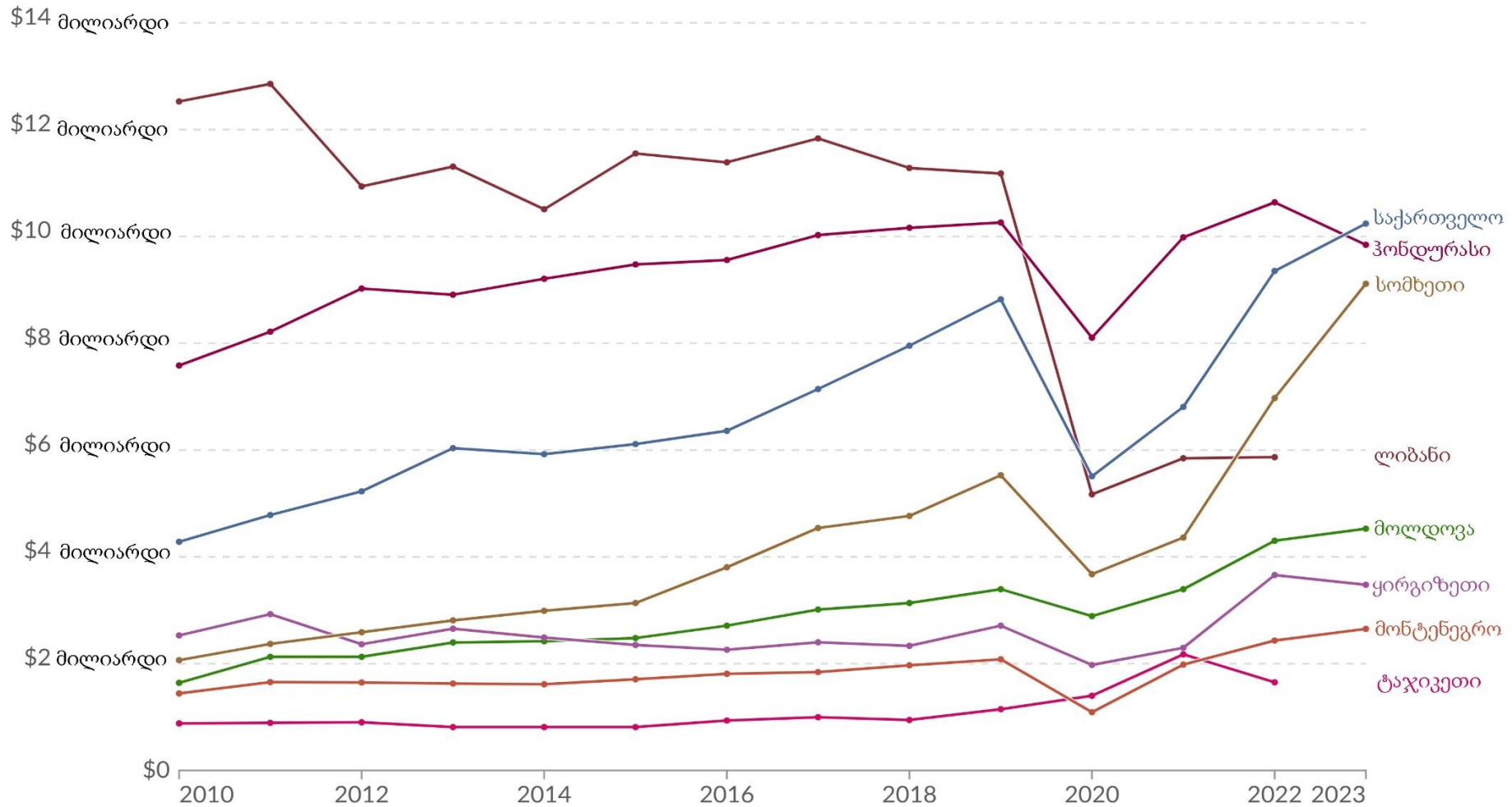
(1) 11. ინფორმაცია ასახავს მონაცემებს საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევით დაწესებულებებში წარმოებული კვლევების შესახებ:

რომელი მსჯელობა შეესაბამება ინფოგრაფიკის მონაცემებს?

- ა) წინა წელთან შედარებით, 2021 წელს უმაღლეს საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა რაოდენობა გაიზარდა, ხოლო შესრულებული სამუშაოს მოცულობა შემცირდა;
- ბ) 2021 წელს უმაღლეს საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებებში როგორც დასაქმებულთა, ასევე მკვლევართა შორის უფრო მეტი ქალია, ვიდრე კაცი;
- გ) 2021 წელს უმაღლეს საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებებში 65 წელს გადაცილებულ დასაქმებულთა შორის უფრო მეტი ქალია, ვიდრე კაცი;
- დ) უმაღლეს საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებებში 2021 წელს დასაქმებულთა ყველა ასაკობრივ კატეგორიაში მამაკაცები სჭარბობენ.

(1) 12. დავალებაში მოცემულია 2010-2023 წლებში სხვადასხვა ქვეყანაში ექსპორტირებული პროდუქტებისა და სერვისების ღირებულება:

მონაცემთა საფუძველზე გამოტანილი რომელი დასკვნაა მართებული?

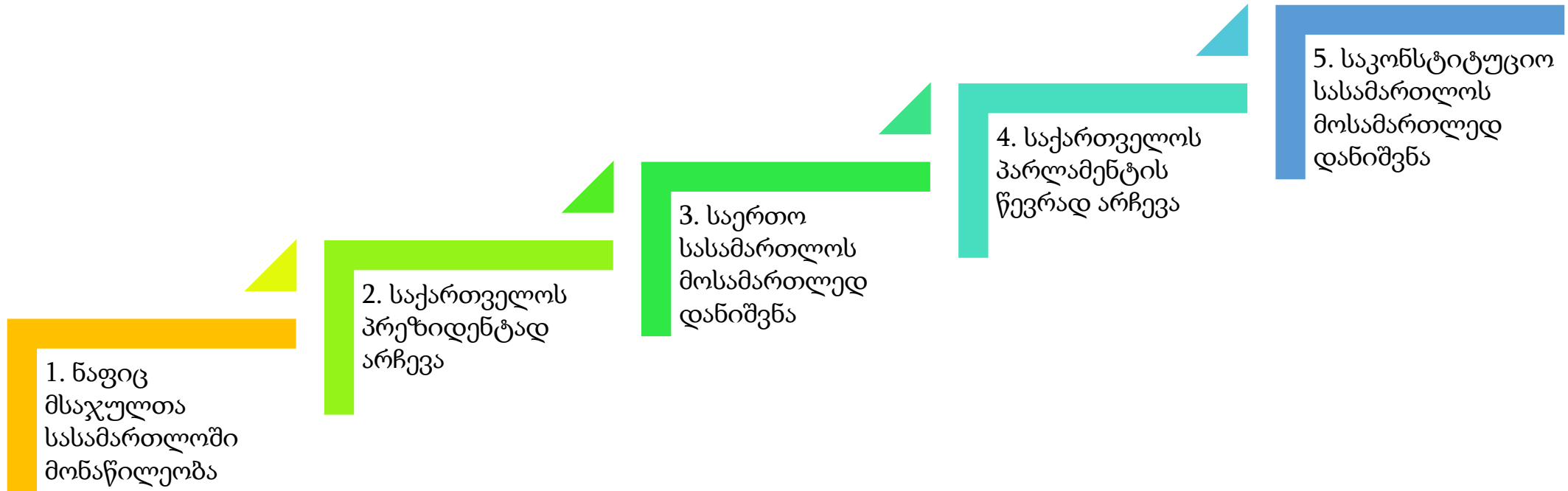
- ა) მოლდოვას ექსპორტირებული პროდუქტებისა და სერვისების ღირებულება 2020 წელს პანდემიის გამო არ შემცირებულა, ხოლო 2023 წელს იგი გაორმაგდა, რაც მას სხვა ქვეყნებს შორის ლიდერის პოზიციაზე აყენებს;
- ბ) ყირგიზეთის ექსპორტირებული პროდუქტებისა და სერვისების ღირებულება 2010 წლიდან ყოველწლიურად იზრდებოდა და 2023 წელს სხვა ქვეყნებთან შედარებით ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი ჰქონდა;
- გ) საქართველოს ექსპორტირებული პროდუქტებისა და სერვისების ღირებულება 2010 წლიდან მოყოლებული შეუჩერებლად იზრდებოდა და 2023 წელს 8 მილიარდ დოლარს გადააჭარბა, რითაც ისტორიულ მაქსიმუმს მიაღწია;
- დ) ლიბანის ექსპორტირებული პროდუქტებისა და სერვისების ღირებულება 2010-2019 წლებში სხვა ქვეყნებთან შედარებით მაღალ ნიშნულზე იყო, მაგრამ 2020 წელს მკვეთრად დაეცა და მომდევნო წლებში ვეღარ დაუბრუნდა ძველ დონეს.

ინსტრუქცია

თანმიმდევრობის დადგენა (№13)

დავალებაში მოცემული ჩამონათვალი დაალაგეთ მითითებული პრინციპის თანახმად. პასუხები ჩაწერეთ პასუხების ფურცელზე მოცემულ უჯრებში. გაითვალისწინეთ, რომ უჯრაში იწერება მხოლოდ არჩეული პასუხის შესაბამისი ციფრი. ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა მითითებულია დავალების გასწვრივ.

(1) 13. დალაგეთ თანმიმდევრულად სქემაზე მოცემული საქართველოს მოქალაქის უფლებათა ასაკობრივი ცენზის საფეხურები:

	4*			
--	----	--	--	--

* ცხრილში მითითებულია სწორი პასუხი.

ინსტრუქცია

შესაბამისობის დადგენა (№14, 15, 16)

დავალებაში ორ სვეტად მოცემულია სხვადასხვა ტიპის ჩამონათვალი. დაადგინეთ შესაბამისობა ამ ორ სვეტში წარმოდგენილ ინფორმაციას შორის. პასუხები ჩაწერეთ პასუხების ფურცელზე მოცემულ ცხრილში. ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა მითითებულია დავალების გასწვრივ.

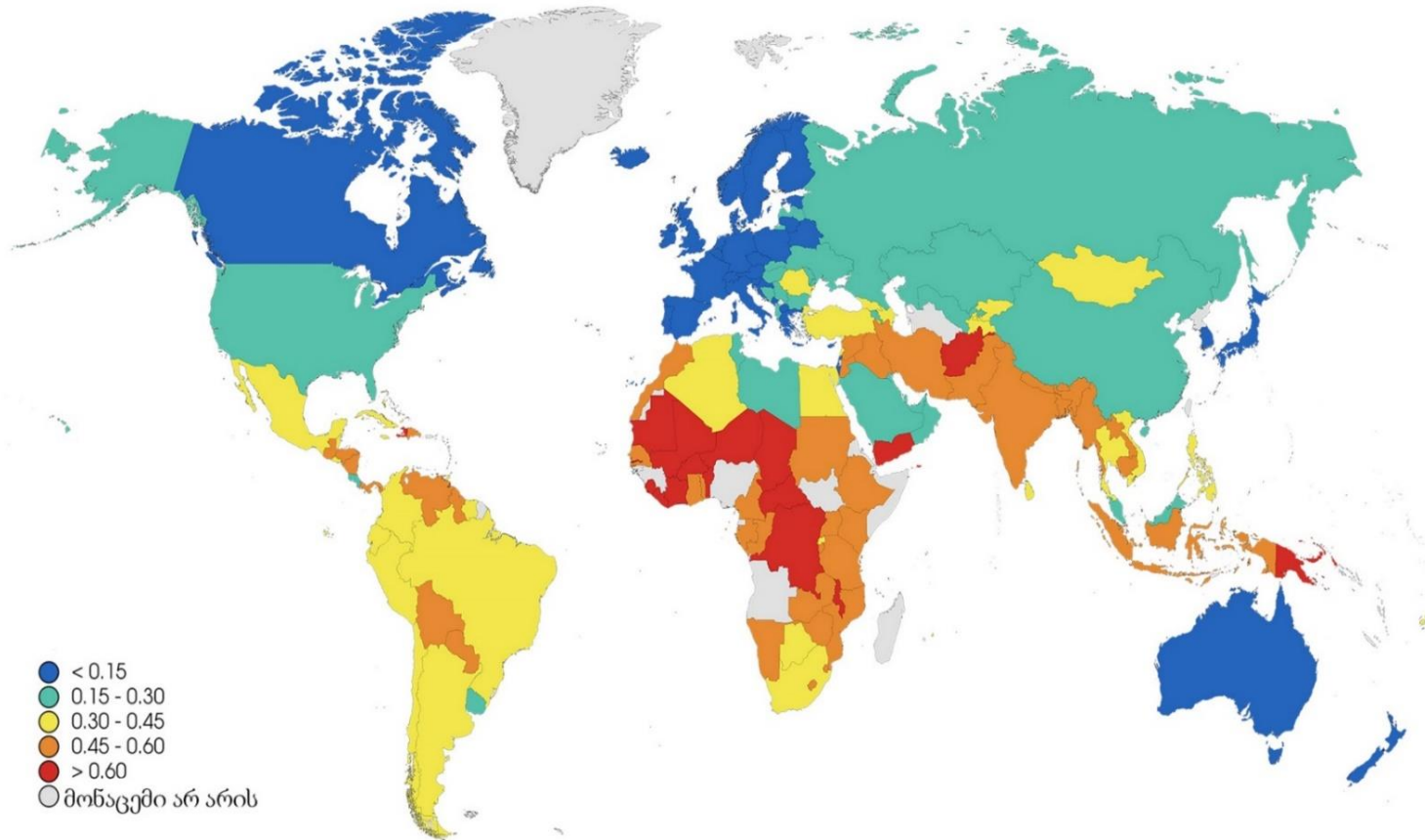
(2) 14. I სვეტში მოცემულ მასმედიის პოლიტიკურ მნიშვნელობას შეუსაბამეთ II სვეტში მოცემული პოლიტიკაზე მასმედიის ზემოქმედების მოდელები:

I. მასმედიის პოლიტიკური მნიშვნელობა	II. მოდელები
<p>ა) მედია უმთავრესად ეკონომიკურად ძლიერი სოციალური ფენის ინტერესებს იცავს და კაპიტალისტური ჰეგემონიის გამყარებას უწყობს ხელს, რაც გამოიხატება ბურჟუაზიული იდეების პროპაგანდასა და საზოგადოებისათვის სრულიად მიკერძოებული პოლიტიკური შეხედულების მიწოდებაში.</p>	
<p>ბ) მედია, პირველ რიგში, ბიზნესია და მთლიანად ორიენტირებულია მოგებაზე. პოლიტიკურ პროცესებში თანამონაწილეობა არ წარმოადგენს მისთვის აუცილებლობას. ამიტომ მასში გამორიცხულია რომელიმე პოლიტიკური შეხედულებისადმი მიკერძოებულობა და იცავს საზოგადოებრივი განწყობების/ინტერესების ასახვის ფუნქციას.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. პლურალისტური 2. თავისუფალ-საბაზრო 3. გაბატონებულ-იდეოლოგიური 4. ელიტის მორჩილი
<p>გ) მედიის როლი ძირითადად საზოგადოების ინფორმირებაში მდგომარეობს. ის მიუკერძოებლად წარმოაჩენს ქვეყანაში არსებული პოლიტიკური შეხედულებების ფართო სპექტრს და საზოგადოებაში განსხვავებული ძალების გაწონასწორებას ცდილობს.</p>	
<p>დ) მედია პოლიტიკურად მიკერძოებული ჯგუფების, სუბიექტური რედაქტორ-გამომცემლებისა თუ ჟურნალისტების ხელში არსებული იარაღია, რომელიც აშუქებს პოლიტიკური შეხედულებების ვიწრო სპექტრს. მისი ტენდენციური პოლიტიკური საქმიანობა იმ ჯგუფის ღირებულებებს ასახავს, რომელიც უმრავლესობით არის წარმოდგენილი მედიაში დასაქმებულ უფროს სპეციალისტთა შორის.</p>	

- (2) 15. ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა განვითარების სხვადასხვა ეტაპს, ანუ თაობას გამოყოფენ. დაადგინეთ შესაბამისობა I სვეტში დასახელებულ ადამიანის უფლებებსა და II სვეტში მოცემულ ადამიანის უფლებათა თაობებს შორის:

I. ადამიანის უფლებები	II. ადამიანის უფლებათა თაობები
ა) სიტყვის თავისუფლება	1. პირველი თაობის უფლებები 2. მეორე თაობის უფლებები 3. მესამე თაობის უფლებები
ბ) აღმსარებლობის თავისუფლება	
გ) კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის უფლება	
დ) ბიომრავალფეროვნების უფლება	
ე) უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს უფლება	

(1) 16. რუკა ასახავს 2019 წელს მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში არსებულ გენდერული უთანასწორობის ხარისხს. I სვეტში მოცემულ ქვეყნებს შეუსაბამეთ II სვეტში მოცემული ხარისხები:

I. ქვეყნები	II. გენდერული უთანასწორობის ხარისხი
ა) ჩინეთი	1. ძალიან დაბალი 2. დაბალი 3. საშუალო 4. მაღალი 5. ძალიან მაღალი
ბ) ესპანეთი	
გ) ავღანეთი	
დ) ირანი	
ე) ბრაზილია	

ინსტრუქცია

შეცდომის გასწორება (№17)

დავალებაში მოცემულია ტექსტი, რომელშიც დაშვებულია ფაქტობრივი შეცდომები (თარიღი, ტერმინი, სახელი და სხვ). იპოვეთ და შეასწორეთ ისინი. ნაპოვნი შეცდომა და მისი შესწორებული ვარიანტი ჩაწერეთ პასუხების ფურცელზე მოცემულ ცხრილში (შეცდომა - I სვეტში, ხოლო შესწორებული ვარიანტი - II სვეტში). გაითვალისწინეთ, ყოველი ნაპოვნი შეცდომა, მის შესწორებულ ვარიანტთან ერთად, 1 ქულით ფასდება. ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა მითითებულია დავალების გასწვრივ.

(7) 17. ყურადღებით წაიკითხეთ ტექსტი, იპოვეთ და გაასწორეთ შეცდომები:

საქართველო საერთაშორისო ურთიერთობებში

საერთაშორისო ურთიერთობების ისტორია უძველეს ცივილიზაციებთან ერთად იღებს სათავეს, როდესაც ქვეყნები ერთმანეთს დაუკავშირდნენ დიპლომატიით, ვაჭრობით, ომებითა თუ სხვა საქმიანობით. საერთაშორისო ურთიერთობებისათვის გარდამტეხ თარიღად ითვლება 1648 წლის ვესტფალიის ზავი, რომელმაც სახელმწიფოთაშორის ურთიერთობებში შეიტანა ავტორიტეტის თანამედროვე გაგება ანუ დამოუკიდებელ, ავტონომიურ სახელმწიფოს საზღვრებსა და შიდა საქმეებში ჩაურევლობის პრინციპი.

საერთაშორისო ურთიერთობების თვალსაზრისით მეოცე საუკუნე მოწმე გახდა დიდი ცვლილებებისა. ორმა მსოფლიო ომმა, კოლონიური იმპერიების დამხობამ და სხვა უმნიშვნელოვანესმა მოვლენებმა ხელი შეუწყვეს ისეთი საერთაშორისო ორგანიზაციების ჩამოყალიბებას, რომელთა ამოცანა სახელმწიფოებს შორის მშვიდობის, უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ხელშეწყობაა. ერთ-ერთი ასეთი მნიშვნელოვანი მოვლენა იყო ცივი ომი, რომელიც დაიწყო მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, ხოლო დასრულების დროდ მიიჩნევა საბჭოთა კავშირის დაშლის თარიღი, 1995 წლის 26 დეკემბერი.

საერთაშორისო ორგანიზაციებს შორის ყველაზე მრავალწევრიანი გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაა, რომელიც 1949 წელს შეიქმნა და დღესდღეობით მსოფლიოს უმეტეს სახელმწიფოს აერთიანებს. მშვიდობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის გარდა, გაეროს მიზნებს შორის არის ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა, ადამიანის უფლებების პოპულარიზაცია და ჰუმანიტარული დახმარების აღმოჩენა. გაერო სტრუქტურულად არაერთგვაროვანი ორგანიზაციაა. მის შემადგენლობაში შედის ექვსი მთავარი ორგანო: გენერალური ასამბლეა, უშიშროების საბჭო და სხვ. გაეროს სისტემაში

გადასვლა ტექსტის მეორე გვერდზე

შედის ასევე სხვა დამხმარე ორგანოები, სპეციალიზებული დაწესებულებები, საერთაშორისო ორგანიზაციები. მაგალითად, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაცია, იუნესკო და სხვა სუბიექტები.

მიუხედავად იმისა, რომ გაეროს სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად სამშვიდობო მისიების ჩატარების საშუალება აქვს, ის მაინც არ არის სამხედრო ტიპის გაერთიანება. შესაბამისად, ის ნაკლებად ქმედითია, როდესაც საქმე შეიარაღებული კონფლიქტის მოგვარებას ეხება. ამ მხრივ, მნიშვნელოვანია ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაციის არსებობა, რომელიც სწორედ სამხედრო-პოლიტიკური გაერთიანებაა. მისი მთავარი შტაბბინა მდებარეობს სტრასბურგში. ნატოს არსებობამ წვერი ქვეყნების ტერიტორიაზე ხანგრძლივი მშვიდობის დამკვიდრებას შეუწყო ხელი. საქართველოს ნატოსთან ხანგრძლივი თანამშრომლობის ისტორია აქვს. სხვადასხვა დროს საქართველო ნატოს ეგიდით მონაწილეობდა სამშვიდობო მისიებში კოსოვოში, ასევე მონღოლეთში. 2003-2008 წლებში საქართველოს თავდაცვის ძალები შეუერთდა აშშ-ს ხელმძღვანელობით წარმოებულ ოპერაციას, რომლის მიზანიც ერაყის თავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება იყო.

საერთაშორისო ორგანიზაციებს შორის გამორჩეულია ევროპის კავშირიც, რომელიც ევროპულ სახელმწიფოთა პოლიტიკურ გაერთიანებას წარმოადგენს. ევროკავშირის საკანონმდებლო ორგანო არის ევროპარლამენტი, რომელიც მნიშვნელოვან საკანონმდებლო ჩარჩოს ქმნის ევროპის კონტინენტზე მშვიდობისა და სტაბილურობის უზრუნველსაყოფად. საქართველო მისი დამოუკიდებლობის გამოცხადებიდან მალევე თანამშრომლობს ევროკავშირთან და მისი გაცხადებული პოლიტიკური გადაწყვეტილება ამ ერთობის წევრობაა. დასავლურ სამყაროში ინტეგრაციისაკენ საქართველოს სახელმწიფომ მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადადგა 1999 წლის 27 აპრილს, როდესაც გახდა ევროკომისიის წევრი. ამ გზაზე საქართველოს დიდი წარმატებაა 2014 წელს ევროკავშირთან ასიმილაციის შეთანხმების გაფორმება, ხოლო 2023 წელს - ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსის მოპოვება.

ინსტრუქცია

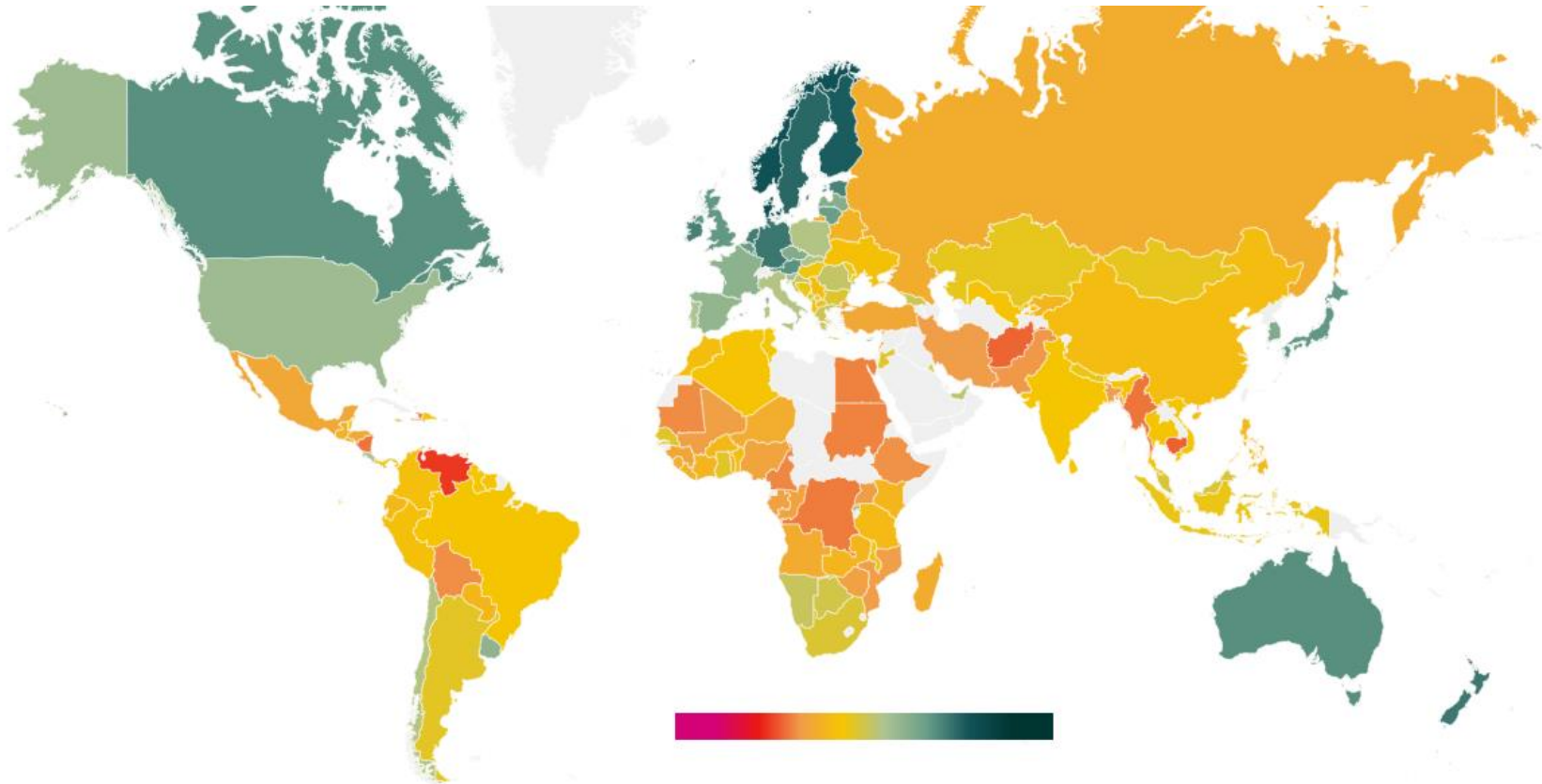
დავალება ღია დაბოლოებით (№18, 19.2, 19.3, 20, 21, 22, 23.3-23.7)

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას. პასუხების ფურცელზე შესაბამის ადგილას ჩაწერეთ დავალების პირობის ადეკვატური, კონკრეტული, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული პასუხი. ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა მითითებულია თითოეული დავალების გასწვრივ.

- (4) **18.** სქემა არასრულად ასახავს მოცემულ სახელმწიფოთა ტერიტორიულ-პოლიტიკურ მოწყობას. შეავსეთ სქემა:

სახელმწიფო	სახელმწიფოს ტერიტორიული მოწყობა	საკანონმდებლო ორგანოს (პარლამენტის) დასახელება	მმართველობის ფორმა
ისრაელი	18.1	ქნესეთი	საპარლამენტო რესპუბლიკა
გერმანია	ფედერაციული	18.2	საპარლამენტო რესპუბლიკა
შვედეთი	უნიტარული	რიქსდაგი	18.3
18.4	უნიტარული	უმაღლესი რადა	ნახევრადსაპრეზიდენტო რესპუბლიკა

- (3) 19. მოცემულია 2024 წლის მსოფლიო რუკა ლეგენდის გარეშე. რუკის ანალიზის საფუძველზე უპასუხეთ კითხვებს:

(1) **19.1 რა არის ასახული მოცემულ რუკაზე?**

ა) მშვიდობის ხარისხი;

ბ) კანონის უზენაესობა;

გ) სიცოცხლის ხანგრძლივობა;

დ) ეკონომიკური განვითარება.

(1) **19.2 რუკის მონაცემების მიხედვით შეაფასეთ სკანდინავიის ქვეყნებში არსებული მდგომარეობა.**

(1) **19.3 იმსჯელეთ, დაბალი მაჩვენებლის მქონე ქვეყნებში არსებული მდგომარეობის შესაძლო გამომწვევ მიზეზებზე.**

- (5) **20. დავალებაში მოცემულია სასკოლო პროექტის მიზნის, ამოცანებისა და განხორციელების გზების არასრული ვარიანტი. იმისათვის, რომ სასკოლო პროექტის მოცემულმა ნაწილმა მიიღოს დასრულებული სახე, დავალებები შეასრულეთ შემდეგი თანმიმდევრობით:**
- I. განსაზღვრეთ და ჩაწერეთ I ამოცანა, ცხრილში მოცემული განხორციელების გზების ჩამონათვალიდან გამომდინარე; *(დავალება 20.2)*
 - II. დაწერეთ განხორციელების სამი სხვადასხვა გზა, რომლებიც ხელს შეუწყობს ცხრილში მოცემული II ამოცანის შესრულებას; *(დავალება 20.3)*
 - III. განსაზღვრეთ და ჩაწერეთ პროექტის მიზანი, რომლის მიღწევაც შესაძლებელია პროექტის ორივე ამოცანისა და მათი განხორციელების გზებიდან გამომდინარე. *(დავალება 20.1)*

(1)	20.1	პროექტის მიზანი: <i>(ჩაწერეთ მიზანი, რომლის მიღწევაც შესაძლებელია მოცემული ამოცანებიდან და განხორციელების გზებიდან გამომდინარე).</i>
(1)	20.2	<p>პროექტის I ამოცანა: <i>(განსაზღვრეთ და ჩაწერეთ კონკრეტული ამოცანა, I ამოცანის განხორციელების გზებიდან გამომდინარე).</i></p> <p>პროექტის II ამოცანა: მოსწავლეებში კრიტიკული აზროვნებისა და პოლიტიკური დეზინფორმაციისადმი მედეგობის გაძლიერება.</p>
(3)	20.3	<p>I ამოცანის განხორციელების გზები:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. მოსწავლეთა მონაწილეობით კონფერენციის მოწყობა თემაზე: „არჩევნების როლი და აქტიური მოქალაქეობის მნიშვნელობა“. 2. არჩევნებზე სადამკვირვებლო მისიის მქონე ორგანიზაციის წარმომადგენლის მოწვევა და მოსწავლეთათვის ლექციის ჩატარება თემაზე „სამართლიანი არჩევნები“. 3. კლასში სიმულაციური არჩევნების ჩატარება. <p>II ამოცანის განხორციელების გზები:</p> <p><i>(დაწერეთ მოცემული ამოცანის განხორციელების სამი სხვადასხვა გზა).</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3.

(4) 21. გაეცანით ილუსტრაციას და უპასუხეთ კითხვებს:

- (1) 21.1 რა არის ილუსტრაციის ძირითადი იდეა?
- (1) 21.2 რომელ მმართველობით სისტემას აღწერს მოცემული ილუსტრაცია?
- (2) 21.3 იმსჯელეთ, რა მექანიზმი უზრუნველყოფს ილუსტრაციით გამოხატულ იდეას და როგორ უწყობს ის ხელს საზოგადოების განვითარებას.

(5) **22. გაეცანით ტექსტს და შეასრულეთ დავალება ქვემოთ მოცემული მითითებების შესაბამისად:**

„ძლიერი ხელოვნური ინტელექტის (AI) სისტემები უნდა განვითარდეს მხოლოდ მაშინ, როდესაც დარწმუნებული ვიქნებით, რომ მისი შედეგი პოზიტიური იქნება და რისკები დაძლევადი. ეს თავდაჯერებულობა კარგად დასაბუთებული უნდა იქნას და უნდა გაიზარდოს სისტემის შესაძლო შედეგების ზრდასთან ერთად.

ამიტომ ჩვენ მოვუწოდებთ ყველა AI ლაბორატორიას, რომ სულ მცირე 6 თვით სასწრაფოდ შეაჩერონ AI სისტემების წვრთნა. ეს შეჩერება უნდა იყოს საჯარო და ღია, და მოიცავდეს პროცესში ჩართულ ყველა ძირითად მონაწილეს. თუკი ასეთი შეჩერების გაკეთება სწრაფად ვერ მოხერხდება, საქმეში მთავრობა უნდა ჩაერიოს და მორატორიუმი დააწესოს.“

პეტიცია „შეჩერდეს ხელოვნური ინტელექტის ექსპერიმენტები“, 2023 წლის 22 მარტი.

- (1) 22.1 ტექსტიდან გამომდინარე, განსაზღვრეთ და დაასახელეთ სადისკუსიო თემა. იმსჯელეთ თქვენ მიერ შერჩეული სადისკუსიო თემის მოცემულ ტექსტთან შესაბამისობისა და აქტუალურობის შესახებ.
- (4) 22.2 A. დაასახელეთ ორი არგუმენტი დისკუსიის დროს წარმოქმნილი პოზიციის დასაცავად;
B. დაასახელეთ ორი არგუმენტი დისკუსიის დროს წარმოქმნილი პოზიციის უარსაყოფად.

(თითოეული არგუმენტი უნდა იყოს არსებითად დამოუკიდებელი საზრისის მატარებელი.)

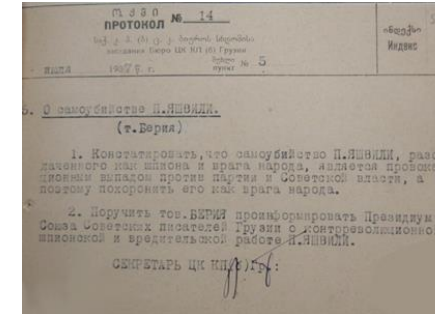
(9) 23. გაანალიზეთ მოცემული წყაროები და უპასუხეთ კითხვებს:

წყარო N1

საფრანგეთის რევოლუციის (1789-1799) პერიოდის გრაფიურა, რომელიც ასახავს მაქსიმილიან რობესპიერს გილიოტინების ფონზე.

წყარო N2

კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ოქმი, 1937 წელი

„1. აღინიშნოს, რომ პ. იაშვილის თვითმკვლელობა, რომელიც გამოვლენილია როგორც ჯამუში და ხალხის მტერი, წარმოადგენს პროვოკაციულ გამოხტომას პარტიისა და საბჭოთა ძალაუფლების წინააღმდეგ და ამიტომ ის დაკრძალულ უნდა იქნას, როგორც ხალხის მტერი.

2. დაევალოს ამხანაგ ბერიას საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის პრეზიდიუმისათვის პ. იაშვილის კონტრრევოლუციური, ჯამუშური და მავნებლური საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება.“

წყარო N3

„ისინი ვინც ესწრაფვიან ჩვენს დაყოფას, ისინი ვინც აფერხებენ მთავრობის წინსვლას, ისინი ვინც ყოველდღე მუხანათური გამოხდომებით ცილს სწამებენ მას, ისინი ვინც მთავრობის წინააღმდეგ ესწრაფვიან სახიფათო გაერთიანებას ყოველგვარი ავი ვნებისა, ფიცხი სიამაყისა და ყოველივე იმისა, რაც სახალხო ინტერესებსა და სამშობლოს უპირისპირდება, თქვენი და სამშობლოს მტრები არიან. ისინი უცხოეთის აგენტები არიან.“

მაქსიმილიან რობესპიერი, 1758 – 1794 წლები;

წყარო N4

„სტალინმა მოიგონა „ხალხის მტრის“ კონცეფცია. ეს ცნება ავტომატურად გამორიცხავდა, რომ ექვმიტანილი ადამიანისა თუ ადამიანთა ჯგუფის იდეოლოგიური შეცდომები დამტკიცებული ყოფილიყო. ამან შესაძლებელი გახადა ყველაზე სასტიკი რეპრესიის გამოყენება, რომელიც რევოლუციური კანონმდებლობის ყველა ნორმას არღვევდა ყველას წინააღმდეგ, ვინც რაიმე ფორმით სტალინს არ დაეთანხმებოდა, იმ ხალხის წინააღმდეგ, ვინც მტრულ განზრახვებში მხოლოდ ექვმიტანილი იყო, მათ წინააღმდეგ, ვისაც ცუდი რეპუტაცია ჰქონდა. „ხალხის მტრის“ კონცეფციამ სინამდვილეში ნებისმიერი იდეოლოგიური დაპირისპირებისა თუ ამა თუ იმ საკითხზე საკუთარი შეხედულების შექმნის შესაძლებლობა მოსპო, პრაქტიკულ საკითხებთან დაკავშირებულისაც კი. დანაშაულის ერთადერთ მტკიცებულებად არსებული ლეგალური სისტემის საწინააღმდეგოდ, გამოიყენებოდა თავად ბრალდებულის „აღიარება“. როგორც შემდგომმა გამოკვლევამ აჩვენა, „აღიარება“ მიიღებოდა ბრალდებულის მიმართ ფიზიკური ზეწოლის გამოყენებით. [...] ის, ვინც წარსულში პარტიის ხაზს იცავდა, მსხვერპლად იქცა.

უნდა ვაღიაროთ, რომ რაც იმ პირებს შეეხება, რომლებიც მაგ დროს პარტიის ხაზს ეწინააღმდეგებოდნენ, მათი ფიზიკური განადგურების არანაირი სერიოზული საფუძველი არ არსებობდა. „ხალხის მტრის“ ფორმულა სპეციალურად იქნა შემოღებული მსგავსი პირების ფიზიკური განადგურების მიზნით.“

ნიკიტა ხრუშჩოვი, საიდუმლო მოხსენება, სკკპ XX ყრილობა, 1956 წელი.

წყარო N5

„მთავარი განსხვავება დესპოტურსა და ტოტალიტარულ საიდუმლო სამსახურებს შორის ძვეს განსხვავებაში „ექვიტანილსა“ და „ობიექტურ მტერს“ შორის. „ობიექტური მტერი“ განისაზღვრება მთავრობის პოლიტიკის მიერ და არა მთავრობის ჩამოგდების რეალური სურვილის მიხედვით. ის არასდროს არის ინდივიდი, რომლის საშიში აზრების პროვოცირებაც შეიძლება, ან რომლის წარსულიც მის ექვიტანილობას ამართლებს, არამედ ის არის „ტენდენციების მატარებელი“, როგორც დაავადებების მატარებელი. პრაქტიკულად, ტოტალიტარული მმართველი იქცევა ადამიანივით, რომელიც გამუდმებით აყენებს სხვა ადამიანებს შეურაცხყოფას, სანამ ყველა არ გაიგებს, რომ ეს ადამიანები მათი მტრები არიან და რის გამოც, მთავრობას თავდაცვის მიზნით მათი მოკვლა შეუძლია.“

ჰანა არენდტი, „ტოტალიტარიზმის დასაბამი“, 1951 წელი.

(1) **23.1 ჰანა არენდტის ტექსტის მიხედვით:**

- ა) ტოტალიტარული მმართველი ებრძვის სახელმწიფოს მტრებს ქვეყნის ინტერესების დასაცავად;
- ბ) მტრის მოკვლა შეიძლება მაშინ, როდესაც ის საფრთხეს უქმნის სახელმწიფოს ფუნქციონირებას;
- გ) ტოტალიტარული მმართველი აპირისპირებს საზოგადოებას ადამიანთა გარკვეულ ჯგუფთან, რათა შემდგომში ამ ჯგუფს გაუმკლავდეს;
- დ) „ობიექტური მტერი“ ის ადამიანია, ვინც მთავრობის ჩამოგდების რეალური სურვილით უპირისპირდება მთელ საზოგადოებას.

(1) **23.2 N4 წყაროს მიხედვით, რა შედეგი მოჰყვება „ხალხის მტრის“ ცნების დამკვიდრებას?**

- ა) დაიცვა ქვეყნის საუკეთესო ინტერესები ექვმიტანილთა მხილებისა და განადგურების გზით;
- ბ) კრიტიკულად განწყობილ ინდივიდებს მისცა იდეოლოგიური შეცდომების დამტკიცების შესაძლებლობა;
- გ) მტკიცებულებებზე დაყრდნობით გაასამართლა სისტემის წინააღმდეგ მტრულად განწყობილი ადამიანები;
- დ) გააქრო იდეოლოგიური დაპირისპირებები და მოქალაქეების პირადი აზრის დაფიქსირების შესაძლებლობა.

- (1) 23.3 N1 წყაროს გამოყენებით იმსჯელეთ, რა პოლიტიკურ მიზნებს ისახავდა მაქსიმილიან რობესპიერის N3 წყაროში გამოთქმული შეხედულებები;
- (2) 23.4 ჰანა არენდტის ტექსტის მიხედვით, რა განსხვავებაა „ექვმიტანილსა“ და „ობიექტურ მტერს“ შორის? იმსჯელეთ, რატომ უმარტივებს „ობიექტური მტრის“ ცნების დამკვიდრება „ექვმიტანილთან“ შედარებით ტოტალიტარულ მმართველს ძალაუფლების გამყარებას;
- (1) 23.5 ნიკიტა ხრუშჩოვის მიხედვით, „ვინც წარსულში პარტიის ხაზს იცავდა, მსხვერპლად იქცა“. იმსჯელეთ, რა მიზეზით შეიძლება იმსხვერპლოს ტოტალიტარულმა სახელმწიფომ ისიც კი, ვინც „პარტიულ ხაზს“ იცავს;
- (1) 23.6 N3 წყაროში მაქსიმილიან რობესპიერი მთავრობასთან დაპირისპირებულ ადამიანებს „სამშობლოს მტრებად“ მოიხსენიებს. არგუმენტირებულად იმსჯელეთ, რამდენად შეიძლება მოქალაქე სამშობლოს ინტერესებს იცავდეს და ამავედროულად მთავრობას აკრიტიკებდეს;
- (2) 23.7 N2 წყაროს მიხედვით იმსჯელეთ, როგორ აისახა „ხალხის მტრების“ დევნის სტალინური პოლიტიკა საქართველოს სოციალურზე. იმსჯელეთ თანამედროვე დემოკრატიული სახელმწიფოს იმ ბერკეტებზე, რომლებიც ზღუდავს მმართველ ძალას, გაატაროს წყაროებში აღწერილი პოლიტიკა.

მასწავლებლისა და მასწავლებლობის მსურველთა საგნის გამოცდა _2025 წელი

სამოქალაქო განათლების საგამოცდო ტესტის შეფასების სქემა

დავალება №	სწორი პასუხი	მაქსიმალური ქულა										
	<i>I. ცოდნა და უნარები</i>											
1.	ნ	1										
2.	ბ	1										
3.	ბ	1										
4.	ა	1										
5.	ნ	1										
6.	ნ	1										
7.	ა	1										
8.	ბ	1										
9.	ა	1										
10.	ნ	1										
11.	ბ	1										
12.	ნ	1										
13.	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr> <td style="padding: 5px;">1</td> <td style="padding: 5px;">4*</td> <td style="padding: 5px;">3</td> <td style="padding: 5px;">5</td> <td style="padding: 5px;">2</td> </tr> </table>	1	4*	3	5	2	1					
1	4*	3	5	2								
14.	<table border="1" style="margin: auto;"> <tr> <td style="padding: 5px;">I.</td> <td style="padding: 5px;">ა</td> <td style="padding: 5px;">ბ</td> <td style="padding: 5px;">გ</td> <td style="padding: 5px;">დ</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">II.</td> <td style="padding: 5px;">3</td> <td style="padding: 5px;">2</td> <td style="padding: 5px;">1</td> <td style="padding: 5px;">4</td> </tr> </table> <p>2 ქულა: 4 სწორი პასუხი; 1 ქულა: 3 ან 2 სწორი პასუხი; 0 ქულა: 2-ზე ნაკლები სწორი პასუხი.</p>	I.	ა	ბ	გ	დ	II.	3	2	1	4	2
I.	ა	ბ	გ	დ								
II.	3	2	1	4								

15.	<table border="1" data-bbox="549 143 1005 302"> <tr> <td>I.</td> <td>ა</td> <td>ბ</td> <td>გ</td> <td>დ</td> <td>ე</td> </tr> <tr> <td>II.</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>3</td> <td>3</td> <td>2</td> </tr> </table> <p>2 ქულა: 5 ან 4 სწორი პასუხი; 1 ქულა: 3 სწორი პასუხი; 0 ქულა: 2 და 2-ზე ნაკლები სწორი პასუხი.</p>	I.	ა	ბ	გ	დ	ე	II.	1	1	3	3	2	2												
I.	ა	ბ	გ	დ	ე																					
II.	1	1	3	3	2																					
16.	<table border="1" data-bbox="557 521 997 676"> <tr> <td>I.</td> <td>ა</td> <td>ბ</td> <td>გ</td> <td>დ</td> <td>ე</td> </tr> <tr> <td>II.</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>5</td> <td>4</td> <td>3</td> </tr> </table>	I.	ა	ბ	გ	დ	ე	II.	2	1	5	4	3	1												
I.	ა	ბ	გ	დ	ე																					
II.	2	1	5	4	3																					
17.	<p style="text-align: center;">ყოველი მართებულია შესწორებული შეცდომა ფასდება 1 ქულით</p> <p><u>ნიმუში:</u></p> <table border="1" data-bbox="367 900 1187 1592"> <thead> <tr> <th></th> <th>შეცდომა</th> <th>სწორი პასუხი</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>17.1*</td> <td>ავტორიტეტის</td> <td>სუვერენიტეტის</td> </tr> <tr> <td>17.2</td> <td>1995 წლის</td> <td>1991 წლის</td> </tr> <tr> <td>17.3</td> <td>1949 წელს</td> <td>1945 წელს</td> </tr> <tr> <td>17.4</td> <td>სტრასბურგში</td> <td>ბრიუსელში</td> </tr> <tr> <td>17.5</td> <td>მონღოლეთში</td> <td>ავღანეთში</td> </tr> <tr> <td>17.6</td> <td>ევროკომისია</td> <td>ევროსაბჭო / ევროპის საბჭო</td> </tr> <tr> <td>17.7</td> <td>ასიმილაციის</td> <td>ასოცირების</td> </tr> </tbody> </table> <p><u>შენიშვნა:</u> შეფასების დროს სწორ პასუხში 1 ქულა იწერება შეცდომათა მოცემული ნუმერაციის შესაბამისად (აპლიკანტის პასუხების ფურცელზე შეცდომათა თანმიმდევრობის მიუხედავად).</p> <p>* თარგმანში არსებული ხარვეზის გამო, გამოსაცდელს, რომელთაც წერეს ტესტი აზერბაიჯანულ ენაზე, დავალება 17.1 შეუფასდებათ ერთი ქულით.</p>		შეცდომა	სწორი პასუხი	17.1*	ავტორიტეტის	სუვერენიტეტის	17.2	1995 წლის	1991 წლის	17.3	1949 წელს	1945 წელს	17.4	სტრასბურგში	ბრიუსელში	17.5	მონღოლეთში	ავღანეთში	17.6	ევროკომისია	ევროსაბჭო / ევროპის საბჭო	17.7	ასიმილაციის	ასოცირების	7
	შეცდომა	სწორი პასუხი																								
17.1*	ავტორიტეტის	სუვერენიტეტის																								
17.2	1995 წლის	1991 წლის																								
17.3	1949 წელს	1945 წელს																								
17.4	სტრასბურგში	ბრიუსელში																								
17.5	მონღოლეთში	ავღანეთში																								
17.6	ევროკომისია	ევროსაბჭო / ევროპის საბჭო																								
17.7	ასიმილაციის	ასოცირების																								

18.	<p>18.1 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი სწორი პასუხი. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასწორია / არასრულია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>18.2 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი სწორი პასუხი. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასწორია / არასრულია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>18.3 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი სწორი პასუხი. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასწორია / არასრულია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>18.4 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი სწორი პასუხი. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასწორია / არასრულია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p>	4
19.	<p>19.1 ბ.</p> <p>19.2 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი სწორი პასუხი, პასუხი კონკრეტულია, არ შეიცავს ფაქტობრივ შეცდომას. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასწორია / არასრულია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>19.3 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი სწორი პასუხი, პასუხი კონკრეტულია, არ შეიცავს ფაქტობრივ შეცდომას. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასრულია, ნაწილობრივ აკმაყოფილებს პირობას / არასწორია / არ შეესაბამება დავალების პირობას. შენიშვნა: 19.2 და 19.3 შეფასდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სწორადაა ამოცნობილი რუკა.</p>	3
20.	<p>20.1 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: პროექტის მიზანი დავალების პირობის შესაბამისადაა განსაზღვრული, რეალისტურია, კონკრეტულია, ლოგიკურ კავშირშია ამოცანებთან. მიზანი მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული, ფორმულირებულია პროექტის შედგენის მოთხოვნების შესაბამისად; 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასწორია / არასრულია / ზოგადია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>20.2 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: პროექტის ამოცანა დავალების პირობის შესაბამისადაა განსაზღვრული, კონკრეტულია და ლოგიკურ კავშირშია განხორციელების გზებთან, მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული, ფორმულირებულია პროექტის შედგენის მოთხოვნების შესაბამისად; 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასწორია / არასრულია / ზოგადია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>20.3 მაქსიმალური 3 ქულა 1 ქულა: ყოველი დამოუკიდებელი, კონკრეტული და მკაფიოდ ფორმულირებული განხორციელების გზა, რომელიც იძლევა მოცემული ამოცანის შესრულების შესაძლებლობას.</p>	5

	<p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასრულია / ზოგადია, არ იძლევა მისაღწევი შედეგის განსაზღვრის შესაძლებლობას / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p>	
21.	<p>21.1 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი სწორი პასუხი; აზრი მკაფიოდ და გასაგებადაა ჩამოყალიბებული; პასუხი სრულია; არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასწორია / არასრულია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>21.2 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი სწორი პასუხი; მკაფიოდ და გასაგებადაა ჩამოყალიბებული; პასუხი სრულია; არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასწორია / არასრულია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>21.3 მაქსიმალური 2 ქულა 2 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული მსჯელობა; პასუხი სრულია; არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს. 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული მსჯელობა, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს, პასუხი არასრულია, ორი პირობიდან მხოლოდ ერთს პასუხობს. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არ შეესაბამება დავალების პირობას / მსჯელობა ზოგადია, არ ჩანს საკითხის ცოდნა.</p>	4
22.	<p>22.1 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: სადისკუსიო თემა მკაფიოდაა ჩამოყალიბებული, შეესაბამება მოცემულ ტექსტს, შესაძლოა არ არის რეზოლუციის სახით ჩამოყალიბებული, თუმცა არის პრობლემატური, ორმხრივი და დისკუსიის წარმართვის შესაძლებლობას იძლევა; ახსნილია სადისკუსიო თემის მიმართება მოცემულ ტექსტთან. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასრულია / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>22.2 მაქსიმალური 4 ქულა თითო მტკიცებითი არგუმენტი - 1 ქულა თითო უარყოფითი არგუმენტი - 1 ქულა სადისკუსიო თემის შესაბამისი, კონკრეტული, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული, დასრულებული აზრის მატარებელი არგუმენტი, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ შეცდომას, ფასდება თითო ქულით; თითოეული არგუმენტი უნდა იყოს დამოუკიდებელი საზრისის მატარებელი.</p>	5
23.	<p>23.1 გ. 23.2. დ 23.3 მაქსიმალური 1 ქულა 1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული, თანმიმდევრული, ლოგიკური მსჯელობა, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს. 0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასრულია / არ არის მკაფიოდ ჩამოყალიბებული / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p>	9

	<p>23.4 მაქსიმალური 2 ქულა</p> <p>2 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი, გამართული, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული თანმიმდევრული, ლოგიკური მსჯელობა. სრულად პასუხობს დავალების პირობას, არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს.</p> <p>1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული, თანმიმდევრული, ლოგიკური მსჯელობა, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს. პასუხი არასრულია, ორი პირობიდან მხოლოდ ერთს პასუხობს.</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასრულია / არ არის მკაფიოდ ჩამოყალიბებული / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>23.5 მაქსიმალური 1 ქულა</p> <p>1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული, თანმიმდევრული, ლოგიკური მსჯელობა, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს.</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული/ არასრულია/ არ არის მკაფიოდ ჩამოყალიბებული/ არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>23.6 მაქსიმალური 1 ქულა</p> <p>1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული, თანმიმდევრული, ლოგიკური მსჯელობა, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს. მსჯელობა არგუმენტირებულია.</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული/ არასრულია/ არ არის მკაფიოდ ჩამოყალიბებული/ არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>23.7 მაქსიმალური 2 ქულა</p> <p>2 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი, გამართული, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული თანმიმდევრული, ლოგიკური მსჯელობა. სრულად პასუხობს დავალების პირობას, არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს.</p> <p>1 ქულა: მოცემულია დავალების პირობის შესაბამისი, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული, თანმიმდევრული, ლოგიკური მსჯელობა, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ ან ტერმინოლოგიურ შეცდომებს. პასუხი არასრულია, ორი პირობიდან მხოლოდ ერთს პასუხობს.</p> <p>0 ქულა: პასუხი არ არის მოცემული / არასრულია / არ არის მკაფიოდ ჩამოყალიბებული / არ შეესაბამება დავალების პირობას.</p> <p>შენიშვნა: ღია დავალებებში მოცემული მსჯელობა, რომელიც შეიცავს სიძულვილის ენას, დისკრიმინაციულ შეხედულებებს, არ შეფასდება.</p>	
	ტესტის მაქსიმალური ქულა	55